

Església de Tarragona

Butlletí Oficial de l'Arquebisbat

Núm. 8

Agost 2010

ESGLÉSIA DE TARRAGONA

BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT

8

Tarragona, agost de 2010
3a època. Núm. 446

Secció oficial

Sr. Arquebisbe

Decrets

Aprovació del Reglament de règim intern del Capítol de la Catedral de Tarragona	315
Aprovació del pressupost de l'acció pastoral de l'arxidiòcesi de Tarragona corresponent a l'any 2010.....	316
Nomenament del consiliari de la Confraria Jesús de l'Amar-gura de Reus	316
Nomenament del director de Càritas Diocesana.....	317
Aprovació <i>ad experimentum</i> del Reglament intern de la Resi-dència Sacerdotal de Tarragona.....	317
Homilia en l'ordenació presbiteral de fra Rafael Barrué, monjo de Poblet.....	318
Presentació de les Actes del Congrés Internacional Pau, Fructuós i el Cristianisme Primitiu a Tarragona (segles I-VIII)	320

Als Quatre Vents

301. No hi ha justícia sense dignitat.....	322
302. La llei de l'amor.....	323
303. La gràcia i la justificació	324
304. L'Església, mare i mestra	325
Activitats del mes de juliol de 2010	327

Documents

Reglament de règim intern del Capítol de la Catedral	330
Reglament de règim intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona	342

Secretaria General i Cancelleria

Nomenaments del mes de juliol de 2010..... 346

Temes tractats en les reunions 192 i 193 del Consell Episcopal. 346

Departament per als Assumptes Econòmics

Pressupost de l'acció pastoral de l'arxidiòcesi. Any 2010... suplement

Secció informativa

Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya

Comunicat de la reunió n. 195 de la Conferència Episcopal Tarraconense..... 348

Oficina d'Informació de la Conferència Episcopal Espanyola

Comunicat davant l'entrada en vigor de la nova Llei de l'avortament..... 351

Secció documental

Santa Seu

'Normæ de gravioribus delictis'

Nota del P. Federico Lombardi relativa al significat de les noves *Normæ*..... 353

Breu relació de la Congregació per a la Doctrina de la Fe sobre els canvis introduïts en les *Normæ* reservats a aquesta Congregació..... 355

Normes sobre els delictes més greus - *Normæ de gravioribus delictis*..... 357

Any Sacerdotal

Audiència general del Sant Pare - Sant Josep Cafasso 364

(56 p.)

Redacció i Administració: Pla de Palau, 2. Telèfon: 977 23 34 12. 43003 Tarragona

Portada: Seminari Conciliar Pontifici de Tarragona.

Edifici de corrent historicista de llenguatge neogòtic construït a finals del s. XIX

Fotografia: Departament per als mitjans de comunicació social de l'Arquebisbat de Tarragona

Dip. Legal: T. 2 - 1958

Indústries Gràfiques Gabriel Gibert. C/ Cartagena, 12. Tel. 977 22 45 58. 43004 Tarragona

Composició i muntatge del text: Secretaria General i Cancelleria

Publicitat: Arquebisbat de Tarragona - Secretaria General - Tel. 977 23 34 12 ext. 212 (Montserrat)

Sr. Arquebisbe

DECRET

de 4 de juliol de 2010, pel qual s'aprova el Reglament de règim intern del Capítol de la Catedral Metropolitana i Primada de Tarragona

Vist el Reglament de règim intern del Capítol de la Catedral Metropolitana i Primada de Tarragona, presentat pel seu degà i president, Mons. Miquel Barbarà Anglès, en data de 19 de juny de 2010,

Atès que les normes regulades en aquest Reglament de règim intern han estat revisades per les diferents responsabilitats dels capitulars, i han estat debatudes i aprovades pels canonges en les reunions del Capítol Catedral d'aquest últim curs, cercant sempre un millor servei del Capítol,

Atès que els Estatuts vigents del Capítol de la Catedral Metropolitana i Primada de Tarragona, aprovats el 23 de febrer de 1993, estableixen en la disposició transitòria segona que «tan aviat com sigui possible, el Capítol elaborarà el reglament de Règim Intern, al qual al·ludeixen diversos articles d'aquests Estatuts»,

PEL PRESENT DECRET, d'acord amb el que estipula la disposició transitòria segona dels Estatuts vigents del Capítol Catedral, APROVO EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERN DEL CAPÍTOL DE LA CATEDRAL METROPOLITANA I PRIMADA DE TARRAGONA, el qual entrarà en vigor a partir de la data de signatura d'aquest document, en què s'escau l'aniversari de la consagració de la susdita Catedral.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalía Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DECRET

de 6 de juliol de 2010, pel qual s'aprova el Pressupost de l'acció pastoral de l'arxidiòcesi de Tarragona corresponent a l'any 2010

Obtingut el consentiment preceptiu del Consell Diocesà per als Assumptes Econòmics, en la seva reunió de 21 de juny proppassat.

Amb l'informe favorable de l'Ecònom diocesà i el vistiplau del Consell Episcopal, en la seva reunió n. 192,

PEL PRESENT DECRET aprovo el Pressupost de l'acció pastoral de l'arxidiòcesi de Tarragona corresponent a l'exercici de 2010.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.

Davant meu,

Rosalía Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DECRET

de 13 de juliol de 2010 pel qual es nomena consiliari per a la Confraria Jesús de l'Amargura de la Parròquia de Sant Francesc d'Assís de Reus

Vist l'escrit presentat pel president de la Confraria Jesús de l'Amargura de Reus, en compliment del que estableix l'article 16 del Reglament de la susdita Confraria,

PEL PRESENT decret, d'acord amb el c. 317 § 1 del Codi de Dret Canònic, nomeno el P. Josep M. Juanpere Domínguez, s.f., consiliari de la Confraria Jesús de l'Amargura, de la Parròquia de Sant Francesc d'Assís de Reus.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.

Davant meu,

Rosalía Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DECRET

de 13 de juliol de 2010, pel qual es nomena el director de Càritas Diocesana de Tarragona

PEL PRESENT DECRET, acomplertes les formalitats que estableixen els Estatuts de Càritas Diocesana de Tarragona en el seu article 21, NOMENO el Sr. Francesc Roig Queralt director de Càritas Diocesana de Tarragona per a un termini de quatre anys.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalia Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DECRET

de 13 de juliol de 2010, pel qual s'aprova 'ad experimentum' el Reglament intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona

Vist que el Reglament intern fins ara vigent de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona es va aprovar el 19 de desembre de 1996 *ad experimentum* per a un any i fins la data actual no se n'havia fet cap revisió, Vista la necessitat de renovació del susdit Reglament, d'acord amb les diverses circumstàncies d'aquests últims anys,

Escoltats els diferents parers d'alguns residents i de la superiora de la comunitat religiosa que l'atén,

PEL PRESENT DECRET aprovo una nova versió del Reglament de règim intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona, per la qual es regirà el funcionament d'aquesta institució a partir de la data de signatura d'aquest document. L'aprovació es fa per a un any *ad experimentum*.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalia Gras Minguella
Secretària general i cancellera

HOMILIA

en l'ordenació presbiteral de fra Rafael Barrué. Església del Reial Monestir de Santa Maria de Poblet, 11 de juliol de 2010

Benvolguts P. Abat, P. Prior i tota l'estimada comunitat de Santa Maria de Poblet, i especialment tu, fra Rafael, que avui, solemnitat de sant Benet, abat, rebràs l'ordenació de prevere de mans meves. Saludo també els preveres concelebrants, els diaques i els teus familiars, i us saludo amb afecte a tots vosaltres, germans i germanes que assistiu a aquesta celebració eucarística i ordenació presbiteral.

Per la imposició de mans, la pregària d'ordenació i la unció amb el crisma, fra Rafael serà instituït servidor de la litúrgia i de la caritat en el si de la vostra comunitat monàstica.

Fa poc s'ha clausurat l'Any Sacerdotal que el papa Benet XVI va proclamar per a commemorar el 150è aniversari de la mort del Rector d'Ars, sant Joan Maria Vianney. D'aquest any ha de quedar en tots nosaltres un amor més gran al sacerdoci. En iniciar l'ordenació sacerdotal de fra Rafael, us exhorto que demaneu al Senyor que el faci veritablement sant, a ell i a tots els altres sacerdots i religiosos d'arreu del món: acompanyem-lo de prop amb la nostra pregària i el nostre sacrifici.

Avui, mitjançant la imposició de les mans del Bisbe i la invocació de l'Esperit Sant, un nou prevere estarà al servei de tota l'Església. En primer lloc d'aquesta comunitat cistercenca, però el seu sacerdoci s'estén a tots els fidels. L'exercirà en tot moment, però de manera particular amb el rís de la litúrgia de les Hores, en el ministeri de la Paraula, en l'administració dels sagraments, especialment de l'eucaristia, i en la cura pastoral de les ànimes que se li acostin.

Aturem-nos a considerar l'origen diví del ministeri sagrat. Els Apòstols, elegits directament pel Senyor, eren homes absolutament normals, amb les nostres mateixes debilitats. Però Jesucrist els va prometre que el Paràclit sempre estaria present en la vida de l'Església. Per això, quan després de Pentecosta es van presentar algunes dificultats, els Apòstols i els deixebles es van reunir per examinar a fons, deixant-nos aquest testimoni meravellós que es recull en els Fets dels Apòstols: «L'Esperit Sant i nosaltres hem decidit de no imposar-vos més càrrega que aquestes indispensables» (Ac 15,28).

Al centre de la cerimònia d'ordenació trobem el gest de la imposició de les mans per part del bisbe, feta en silenci. Això vol dir que Jesucrist, summe i etern Sacerdot, pren possessió del sacerdot de manera especialíssima. És com si el Senyor —explica Benet XVI— digués a cada candidat: «Tu em pertanys [...]. Tu estàs sota la protecció de les meves mans. Tu estàs sota la protecció del meu cor. Tu quedes custodiat en el buit de les meves mans i

precisament així et trobes dins la immensitat del meu amor. Roman en el buit de les meves mans i dóna'm les teves.»

A tu, fra Rafael, que estàs a punt de convertir-te en prevere, et dic: roman sempre molt a prop del Senyor per mitjà de la pregària i del sacrifici. Sigues humil, com ens ho demana Jesús en l'evangeli d'aquesta solemnitat. Procura complir amb amor, cada dia, els teus deures ministerials i els inherents a la teva vocació religiosa. Freqüenta Jesucrist, no només en el moment de la celebració eucarística, sinó al llarg de tota la jornada. Sigues molt devot de la Mare de Déu, la nostra Mare, i de sant Josep, i de tants models com tens a l'orde cistercenc.

A més de la imposició de les mans per part del bisbe —signe essencial de l'ordenació juntament amb la pregària consecratòria que recitaré immediatament després— diversos preveres t'imposaran les mans. Amb aquesta acció es fa entendre que el nou sacerdot és fraternalment acollit en l'orde del presbiterat. En efecte, el sagrament rebut crea una forta comunió entre tots els sacerdots. Les alegries i els sofriments d'uns són els patiments i les alegries dels altres. Tingues ben present, fra Rafael, que has de servir de suport als teus germans en totes les seves necessitats, per a ser veritablement servidor d'ells, i també per a deixar-te ajudar dòcilment per ells.

Després, un cop revestit amb els ornaments sacerdotals per a la celebració del sacrifici de l'altar, les mans del nou sacerdot s'ungeixen amb l'oli sagrat. També aquest gest és ple de significat. En paraules sempre de Benet XVI: «La mà de l'home és l'instrument de la seva acció, és el símbol de la seva capacitat d'afrontar el món, de “dominar”.» El Senyor ens va imposar les mans i ara vol les nostres perquè, en el món, es transformin en les seves. Vol que ja no siguin instruments per a prendre les coses, els homes, el món, per a nosaltres, per a prendre possessió d'ell, sinó que transmetin el seu toc diví, posant-se al servei del seu amor.»

La divina misericòrdia diposita grans tresors a les mans dels sacerdots. Amb aquestes mans prenen el pa i el calze amb el vi, que es convertiran en el cos i la sang de Crist. Amb aquestes mateixes mans imparteixen el perdó diví en el sagrament de la reconciliació i ungeixen els malalts amb els sants olis. Amb aquestes mans beneeixen les iniciatives apostòliques dels seus germans en l'Església, ofereixen una ajuda fraterna als necessitats, i expressen el seu desig de servir a tots, sense distincions de cap mena. Pel sagrament de l'orde el sacerdot es capacita efectivament per a prestar a nostre Senyor la veu, les mans, tot el seu ésser. Aquest és el fonament de la incomparable dignitat del sacerdocí.

El sant Rector d'Ars deia: «Al sacerdot només l'entendrem bé al cel. Si comprenguéssim bé el que representa un sacerdot sobre la terra, moriríem: no de por, sinó d'amor.» I dóna les següents raons: «Tots els beneficis de

Déu no ens serien de profit sense el sacerdot. De què ens serviria una casa plena d'or si no hi hagués ningú que ens obrís la porta? El sacerdot té la clau dels tresors del cel: ell és qui obre la porta, és l'administrador del bon Déu; l'administrador dels seus béns.»

No hi ha, doncs, motiu per a sorprendre'ns si —com ha passat sovint en la història de l'Església— els enemics de Déu s'esforcen per desacreditar la institució del sacerdoti de mil maneres possibles. «Quan es vol destruir la religió» —afirmava amb raó el sant Rector d'Ars—, es comença atacant el sacerdot, perquè allà on no hi ha sacerdots no existeix el sacrifici ni la religió.» Gràcies a Déu, això no passarà mai, ja que tenim la promesa del Senyor: «Jo estic amb vosaltres cada dia fins a la fi del món» (Mt 28,20). També nosaltres estem plens de confiança: Jesucrist no abandona mai l'Església, i, com a penyora de la seva promesa, ha enviat l'Esperit Sant al món.

No vull concloure sense felicitar els familiars i amics del nou prevere. Ara té més necessitat que mai de les vostres —de les nostres— pregàries. Resem per ell i pels altres sacerdots, perquè siguin sants i en nombre suficient per a atendre les necessitats de l'Església a tot el món. Supliquem a l'amo dels sembrats que hi enviï més segadors (cf. Mt 9,38).

PRESENTACIÓ

de les Actes del Congrés Internacional Pau, Fructuós i el Cristianisme Primitiu a Tarragona (segles I-VIII)

Ens hem aplegat en aquest palau arquebisbal per a presentar el volum de les actes del Congrés Internacional Pau, Fructuós i el Cristianisme Primitiu a Tarragona (segles I-VIII). Aquest és el resultat final de tres intenses jornades en les quals Tarragona va aplegar els millors experts del món per a reflexionar i ampliar els coneixements que tenim de la història del cristianisme primitiu a la nostra arxidiòcesi. Mil records em vénen a la meva memòria del que van representar aquells dies de juny de l'any 2008, així com de totes les vivències de l'Any Jubilar.

El Jubileu al voltant de les figures dels nostres sants locals i protomàrtirs hispànics va ser una sorprenent mostra de l'esperit de la nostra Església en la qual es van reafirmar el sentit de pertinença a una comunitat bimil·lenària que busca en la paraula de Déu, en la vivència sacramental, en la pregària, la tradició i el seu passat històric, les claus per a viure amb més fidelitat les exigències evangèliques dins la societat del segle XXI.

A un any i mig de la seva clausura comencem a recollir els fruits d'un intens treball que va abraçar els camps de l'espiritualitat, de la solidaritat i de la cultura. Moltes persones, i sobretot joves i infants, ara coneixen

millor les arrels cristianes de la seva cultura i els valors que sobre aquestes se sustenten. Els projectes missioners i de solidaritat a l'Àfrica i a Terra Santa, recolzats durant el nostre Jubileu, bateguen amb intensitat. El diàleg i la reflexió sobre el paper evangelitzador de les nostres comunitats en la societat d'avui continua viu i actiu. El projecte de consolidar la ruta dels primers cristians de Tàrraco a través del Patronat Municipal de Turisme està actiu amb una estreta col·laboració entre l'Arquebisbat i l'Ajuntament. Aquests projectes només són una mostra de tantes realitats transformades en fruits esponsorosos de l'Any Jubilar.

Avui recollim un altre d'aquests fruits: la presentació d'aquestes actes internacionals, que és l'aportació científica més important realitzada dins l'Any Jubilar. Més de 30 especialistes arribats d'arreu del món van tractar de manera interdisciplinària sobre els grans temes que abracen la nostra història bimil·lenària. Biblistes, teòlegs, historiadors del món antic i arqueòlegs van aportar el millor dels seus coneixements per a fer-nos entendre la magnitud i la grandesa de la nostra Església de Tarragona, bressol del cristianisme hispànic.

A través de les seves aportacions els científics ens assenyalen la força històrica que es pot concedir a la certesa moral que Pau de Tars va portar l'evangeli a la nostra terra encetant una gènesi que ens condueix al testimoni d'una comunitat ben formada i vertebrada, solidària amb la seva societat, que rep la palma del martiri en la figura dels sants Fructuós, bisbe, i Auguri i Eulogi, diaques, un 21 de gener de l'any 259 al matí.

Una Església que sobreviu a la persecució i que participa de la infrenable dinàmica de cristianització de l'imperi a inicis del segle IV. Una Església que, a partir de finals del segle IV, en època teodosiana, rep en la persona del bisbe Himeri les funcions primades i la seva Església es converteix en un gran potencial per a evangelitzar la seva societat, humanitzar els seus costums, tenir cura pastoral de la seva Església local i provincial, transformar l'urbanisme i dinamitzar una intensa activitat conciliar.

Malgrat el centralisme i l'intrusisme de la monarquia visigoda, l'Església de Tarragona va continuar mantenint una vivència espiritual exemplar, una vida institucional digna i una rica activitat pastoral, en la qual despunta la realitzada per la seva escola litúrgica. Ni la letargia de quasi 400 anys després de la incursió islàmica no va apagar els llums de la *Tarraco Christiana*. La flama d'aquesta Església va quedar custodiada per les altres Esglésies catalanes a l'espera d'encendre de nou el peveter. La restauració de la seu metropolitana l'any 1091 per voluntat del papa Urbà II i les energies del bisbe de Vic, Berenguer Seniofred de Lluçà, i del comte Berenguer, van fer possibles la continuïtat des de la consciència que Catalunya no podia construir-se sense la restauració efectiva d'aquella que «fou insigne entre les primeres ciutats d'Hispania».

Dono les gràcies de tot cor a totes les persones que heu fet possible aquesta edició i que també vau contribuir amb la vostra generosa gratuïtat a l'organització del Congrés: a la Fundació Liber en la figura del seu director, el Sr. Joan Antoni Domènech, que amb l'ajuda de la Diputació de Tarragona i de l'Ajuntament han costejat l'edició; a l'altra institució editora, que és l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de l'Arquebisbat de Tarragona, dinamitzadora del Congrés; també dono les gràcies als editors del llibre, Mn. Armand Puig, Mn. Josep Maria Gavaldà i el Sr. Andreu Muñoz, que han tingut cura que el material oferís tota la qualitat científica necessària, i a les estimades Roser Fornell i Míriam Ramon, com també al Sr. John López, que tant han col·laborat en la present edició. Agraeixo també el treball de la impremta Diggraf de Reus.

Espero que aquest llibre ara sigui objecte d'estudi per part de totes les persones. Que la història continguda en aquestes 700 pàgines del volum ens ajudin a construir unes comunitats cristianes fidels a l'evangeli i sempre atentes als signes dels temps.

Tarragona, 6 de juliol de 2010

ALS QUATRE VENTS

301. NO HI HA JUSTÍCIA SENSE DIGNITAT

4 de juliol de 2010

El 5 maig de 1961 Joan XXIII va rebre al Vaticà Isabel II. Amb gran senzillesa li va confiar que a la nit, pensant en la trobada, recordava com a la seva casa de pagesos es parlava a vegades de la reina d'Anglaterra i de l'emperadriu Victòria. I va afegir que mai no s'havia imaginat que un dia podria rebre una descendent d'aquella emperadriu. Quan es va celebrar aquesta entrevista el Papa ja havia donat a la impremta la seva gran encíclica *Mater et magistra*, que es va publicar el dia 15 del mateix mes. En ella, com en la *Rerum novarum* de Lleó XIII setanta anys abans, es parla de la justícia social i es fan patents diverses idees: que totes les persones tenim una mateixa dignitat i que tots estem lligats per un deure de solidaritat.

No importa si un és rei, papa o pagès, si és home o dona, si és un intel·lectual o una persona sense cultura. Tots som fills de Déu. El papa Roncalli va conèixer molt bé les dificultats econòmiques de la seva família, a l'extrem d'haver d'ajudar el seu germà per a poder comprar una vaca. Però aquestes experiències les va traslladar a la família humana en conjunt.

Com Joan XXIII, el tema de la necessitat de la justícia social, entre empleats i empresaris, entre pobres i rics, entre països amb abundància de recursos i nacions en què milers de persones moren de fam, ha estat

objecte de preocupació de l'Església i de diversos documents pontificis. Només cal recordar la *Populorum progressio* de Pau VI i la *Centesimus annus* de Joan Pau II.

Benet XVI dedica al tema de la justícia social la seva tercera encíclica: *Caritas in veritate*. A part de denunciar les escandaloses desigualtats entre les persones, cridant a una distribució adequada dels béns i a la remuneració justa del treball, expressa una idea clau: «No n'hi ha prou a progressar només des del punt de vista econòmic i tecnològic» ni tampoc n'hi ha prou amb «la creació d'institucions per a garantir a la humanitat l'exercici del dret al desenvolupament». La llei no ho pot tot. Cal una solidaritat que tingui en compte els més necessitats, és necessària la fraternitat, i per això «l'evangeli és un element fonamental per al desenvolupament». El Papa fa notar que el món és més ric que mai, però les desigualtats són també més grans ara, sense que la globalització resolgui els seus greus problemes ja que per ella mateixa «ens fa més propers, però no més germans».

L'Església no té fórmules tècniques pròpies per a dir com han de ser les relacions en el si d'una empresa o de la societat en general, però sí que pot ensenyar una cosa que es desprèn de l'evangeli: que l'amor al proïsme ha de presidir tota conducta. La justícia social no és només una qüestió d'enginyeria financera, d'obertura de mercats, de circulació de capitals, en definitiva una qüestió tècnica. La persona i la seva dignitat han d'estar en el centre de tota actuació. D'aquesta manera, posant al servei d'ella la intel·ligència i la voluntat, podrà aconseguir-se el món més just que tots desitgem.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

302. LA LLEI DE L'AMOR

11 de juliol de 2010

El *Catecisme de l'Església catòlica* té un últim capítol que ens ocuparà les properes tres setmanes i que se centra en la llei i la gràcia.

Tots tenim la percepció que les lleis són necessàries i, si són bones, ajuden a aconseguir el bé comú i per tant la felicitat; i alhora també som conscients que hi ha el perill que la vida estigui encotillada per un excés de prescripcions quan s'intenta regular-ho tot. No és estrany, doncs, que davant les lleis de qualsevol tipus, i especialment les lleis morals, hi hagi gent que desconfii. Les lleis són ordenacions racionals guiades per la recta raó que cerquen ajudar l'home a trobar el que és bo. I encara més la llei moral, que és obra de la Saviesa divina i que a través de les seves prescripcions ens porta cap a la felicitat promesa.

M'agrada comparar la llei moral amb els prospectes que acompanyen els medicaments o els manuals d'instruccions dels aparells electrònics. Quan adquirim aquests productes ens cal llegir acuradament què diu el qui els ha fabricat i per tant sap perfectament com són, com funcionen i com cal utilitzar-los. La llei moral no és una imposició extrínseca a nosaltres sinó les «instruccions» d'aquell que ens ha creat i que vol el millor per a nosaltres. Si seria una gran imprudència prendre un medicament sense atendre les indicacions necessàries sobre la dosi i els moments de prendre-la o les contraindicacions, encara és més imprudent rebutjar la llei moral perquè no l'he feta jo. Ressona en aquesta manera d'actuar el relat del Gènesi quan ens diu que Adam desobeeix Déu perquè vol ser com ell, «conexedor del bé i del mal», és a dir, apropiant-se la capacitat de decidir què és el bo i què és el dolent.

Està clar que hi ha hagut una revelació successiva de la llei moral i dels seus continguts. Així trobem una llei moral natural que permet a tothom, no sense dificultats, discernir el bé i el mal en el propi cor i usant la raó. A més la llei antiga —la de l'Antic Testament— expressa moltes realitats morals que són així reafirmades i que es resumeixen en els deu manaments. Però aquesta llei no és més que una preparació per a la llei nova també anomenada evangèlica, proclamada per Crist i que és plenitud de la natural i de la revelada. Es resumeix en el manament d'estimar Déu i els altres i de fer-ho tal com Crist ens ha estimat. És la llei de la llibertat que es fa possible per l'Esperit Sant. Com diu sant Tomàs, la llei nova és principalment la gràcia de l'Esperit Sant que és donada als creients en Crist.

Tenim, doncs, força ajudes en el nostre camí cap al bé i la felicitat. Ens cal fer-ne un bon ús, com aquell que sap que només amb l'autonomia personal és impossible reeixir en el camí del bé.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

303. LA GRÀCIA I LA JUSTIFICACIÓ

18 de juliol de 2010

Pensar en la vida moral és sinònim de pensar en la felicitat i en la Salvació. Jesús ha vingut a salvar-nos i la nostra felicitat serà perfecta al cel. Però per a aconseguir-ho ens cal ser «justificats», ja que nosaltres sols no en som capaços; és quelcom que està més enllà de les nostres possibilitats naturals.

La justificació és l'obra més excel·lent de l'amor de Déu. És l'acció misericordiosa i gratuïta de Déu, que esborra els nostres pecats i ens fa justos i sants en tot el nostre ésser. Això passa per mitjà de la gràcia de l'Esperit

Sant, que ens ha estat merescuda per la passió de Crist i ens és donada en el baptisme. Davant d'aquest panorama meravellós i gratuït sorprèn que molts cristians en siguin aliens i acabin encerclant la vida cristiana en uns paràmetres molt humans d'acció social, de preocupació pels altres, d'activitats diverses, que sent coses importants no constitueixen el nucli de la santificació.

Potser cal que sigui més aviat a l'inrevés: la justificació dóna peu a la lliure resposta de l'home, és a dir, a la fe en Crist i a la col·laboració amb la gràcia de l'Esperit Sant, i a partir d'això a totes les infinites possibilitats de l'amor humà envers els altres. Com diu Jesús a l'evangeli, hi ha un manament primer i un de segon que estan indissolublement units però que tenen un ordre. Cal que la vida cristiana sigui autènticament cristiana i per això ha de tenir en el seu centre aquella gràcia que Déu ens dóna i que és la que ens pot santificar.

La gràcia és el do gratuït que Déu ens dóna per a fer-nos partícips de la seva vida trinitària i capaços d'obrar per amor seu. S'anomena gràcia habitual, o santificant o deïfificant, perquè ens santifica i ens divinitza. És sobrenatural perquè depèn totalment de la iniciativa gratuïta de Déu i supera les capacitats de la intel·ligència i de les forces de l'home. Per tant, escapa de la nostra experiència. I això no ens ha de sorprendre, perquè hi ha moltes coses que escapen a la nostra experiència sensible i no per això dubtem de la seva existència, com l'amor o la intel·ligència. El misteri, el sobrenatural, són els àmbits habituals de l'acció de Déu en l'home i en el món.

Els sagraments, les petjades de Jesús a la terra, són els canals més habituals per a apropar-nos a la gràcia de Déu; no la rebutgem, ans al contrari, visquem sempre en la gràcia de Déu que prevé, prepara i suscita la lliure resposta de l'home. Sense la gràcia restem no al nivell humà, perquè Déu ens ha creat per a ser capaços d'ell, sinó per sota, en un pla que no ens permet assolir els nostres fins de felicitat, d'amor i de bé i que, com ens diu l'experiència, tampoc afavoreix l'autèntica concòrdia i pau entre els homes.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

304. L'ESGLÉSIA, MARE I MESTRA

25 de juliol de 2010

L'últim dels comentaris al *Compendi del Catecisme de l'Església catòlica*, abans d'endinsar-nos en l'explicació del manaments, ens porta a reflexionar sobre com l'Església, que ha de nodrir la vida moral del cristià, ho fa com

una mare i com una mestra. L'Església té aquest deure d'intervenir en el camp moral, perquè predica una fe que cal encarnar, que es fa vida en l'existència dels cristians. Fins i tot cal que ho faci en aquelles prescripcions específiques de la llei natural, donat que la seva observança és necessària per a la Salvació.

Aquest fet porta un cert nombre de persones a no entendre l'Església, pensant que la seva missió deu ser particular, reservada als creients, reduïda a l'àmbit de la consciència personal. És un camp més de la incomprensió que, a vegades, manifesten els homes respecte de la comunitat eclesial. M'agrada, en aquestes ocasions, considerar que, el mateix que passa amb els vitralls gòtics passa amb l'Església: només es veuen bé i se n'entenen els colors i dibuixos des de dins del temple, quan el sol els il·lumina per fora i des de l'interior llueixen meravellosament.

Penso que la clau per a entendre i acceptar l'Església i el seu ensenyament moral és adonar-se que si hi renunciem no coneixerem Crist. Tot el que sabem de Jesús ho sabem per l'Església, i si en ella hi trobem defectes —no podria ser d'altra manera, ja que està formada per homes i dones i tots som pecadors— això indica que amb l'Església també cal tenir paciència com en procurem tenir entre nosaltres. Ens pot ajudar a entendre això el fet freqüent que un canal que porta aigua neta pot ser que no estigui tan net com l'aigua que porta.

Estimem l'Església, que és la nostra mare i que a vegades ha de fer també de mestra, i els mestres en ocasions han de ser forts i exigir. El Sant Pare, en clausurar l'Any Sacerdotal fa un mes, deia que el Magisteri ha de protegir la fe contra els farsants, contra les orientacions que són, en realitat, desorientacions. L'ús de la fortalesa és un servei d'amor. Recordem-ho: sense l'Església no tindríem Crist, i a qui destaquí algun element negatiu en la vida eclesial caldria recordar-li que en vint segles són infinitament més nombroses les accions positives que les negatives.

Per això l'Església té també uns manaments, cinc concretament, que tenen com a finalitat garantir als fidels aquell mínim indispensable en la vida de pregària, en la participació sacramental i en el compromís moral i de creixement en l'amor a Déu i als altres. Procurem complir-los sabent que són una guia però també un mínim, i pensem que quan estimem mai no ens hem de conformar a complir solament sinó a excedir-nos de gust, ja que l'amor no posa límits.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

ACTIVITATS DEL SR. ARQUEBISBE

del mes de juliol de 2010

De dijous 1 a dilluns 5

A Lourdes, presideix el pelegrinatge anual diocesà, organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de l'arxidiòcesi de Tarragona.

Dimarts 6

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 192 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A la sala del tron de la casa de l'Arquebisbat, presideix l'acte de presentació de les Actes del Congrés Internacional Pau, Fructuós i el Cristianisme Primitiu a Tarragona, que es va celebrar del 19 al 21 de juny de 2008.

Dimecres 7

Rep visites.

Al Seminari Pontifici, saluda els participants en els Cursos Bíblics d'Estiu, comparteix amb ells una estona de pregària i el dinar de germanor.

A la seu de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona, presideix la reunió del Consell rector de l'Institut.

Dijous 8

Rep la visita de la Sra. Núria Costa, cambrilenca, seglar cooperant a Kinshasa amb la Isabel Correig en el projecte Ekolo Ya Bondeko.

Rep també la visita del P. Pedro López, provincial dels Redemptoristes, amb el P. Ivan Levytsky, encarregat de la cura pastoral dels ucraïnesos catòlics.

A l'església parroquial de Santa Maria la Major de Montblanc, administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.

Divendres 9

Rep visites.

A l'església parroquial de Santa Caterina Verge i Màrtir de Vinyols i els Arcs, administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.

Dissabte 10

A la sala de reunions de la planta baixa del palau arquebisbal, presideix l'assemblea extraordinària de Càritas Diocesana.

Rep visites.

A l'església parroquial de Sant Sebastià de la Canonja, administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.

Diumenge 11

Al monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet, confereix l'orde del presbiterat al monjo profés diaca fra Rafael Barrué Broch.

A l'església parroquial de Sant Josep Obrer de Torreforta, celebra l'eucaristia en ocasió de la presa de possessió del P. Robert Pascual, s.j., com a nou rector.

De dilluns 12 a dimecres 14

A les dependències del monestir de la Mare de Déu de la Serra de Montblanc, predica els exercicis espirituals a les laiques amb missió pastoral.

Dimarts 13

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 193 del Consell Episcopal.

Dimecres 14

Rep visites.

Dissabte 17

A l'Ajuntament de l'Espluga de Francolí, participa en els actes organitzats amb motiu de la inauguració del brançal del Camí de Sant Jaume de Tarragona a Lleida, i juntament amb algunes personalitats fa el recorregut a peu des de l'Espluga de Francolí fins al Monestir de Santa Maria de Poblet, on són rebuts pel P. Abat, Dom Josep Alegre.

A l'església parroquial de Sant Pere Apòstol de Montbrió del Camp, administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.

Diumenge 18

A l'església parroquial de Santa Maria de Bellvei, administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.

Dilluns 19

A València, concelebra la missa exequial en sufragi per la mare de Mons. Agustí Soriano, bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

De dimarts 20 a dimecres 21

A la Seu d'Urgell, presideix la reunió n. 195 de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Dijous 22

Rep visites.

Al monestir de Santa Maria de Poblet, celebra l'eucaristia amb els preveres

que hi fan els exercicis espirituals, i a continuació presideix la pregària de sexta amb la comunitat monàstica i comparteixen el dinar.

Divendres 23

Al monestir de la Immaculada de les Monges Mínimes de Valls, acompanyat pel delegat diocesà per a la vida consagrada, P. Pere Cardona, o.f.m.c., presideix l'acte d'elecció de nous càrrecs del monestir.

Rep visites.

A la capella de la casa de l'Arquebisbat, presideix el rés de l'hora de sexta i rep la felicitació del personal de la Cúria amb motiu de la celebració, el proper diumenge, de la seva onomàstica.

A l'església de Sant Cristòfor del Pla de Manlleu, administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.

Diumenge 25

A Castellvell del Camp, amb motiu de les primeres festes quinquennals en honor de santa Anna, al matí presideix l'eucaristia solemne a l'església parroquial, i, a la tarda, la processó amb rosari de torxes de retorn de la imatge a la seva ermita.

Dilluns 26

Rep visites.

Dimarts 27

Rep visites.

Dimecres 28

Rep visites.

Visita mossens malalts.

Dijous 29

Participa en la roda de premsa organitzada pel Capítol de la Catedral i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) amb motiu de les excavacions arqueològiques realitzades a la seu metropolitana.

Divendres 30

Rep visites.

Documents

REGLAMENT DE RÈGIM INTERN

del Capítol de la Catedral Metropolitana i Primada de Tarragona

Aquest Reglament es fa en compliment de la disposició transitòria segona dels Estatuts vigents del Capítol de la Catedral Basílica de Tarragona, Metropolitana i Primada de les Espanyes. Així, doncs, el present Reglament de Règim Intern del Capítol conté les normes a les quals fan referència els articles dels Estatuts i també els usos i costums legítims.

Article 12. Ratificació del nomenament de les vocalies del Patronat de l'Hospital

Fins que no es modifiqui l'article 12 dels Estatuts del Capítol aquest tindrà la següent redacció: «Pertoca al Capítol ratificar els nomenaments dels dos vocals del Patronat de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla que tradicionalment eren elegits per ell prèviament a la ratificació de l'Ajuntament. Quan es tracti dels altres dos vocals, originàriament corresponents a l'Ajuntament, la ratificació del Capítol serà posterior a l'efectuada per aquell.»

Article 15. Presa de possessió de l'ofici canonical

1. La presa de possessió començarà a la Sala Capitular. Tots els canonges, revestits amb els corresponents hàbits canònics, ocuparan la seva cadira respectiva, llevat dels qui prenen possessió, que ocuparan uns escons reservats en lloc a part.

La Sessió s'iniciarà invocant la Stma. Trinitat i, seguidament, el secretari capitular, amb la vènia del President, llegirà el nomenament. A continuació els nomenats es posaran drets, se situaran davant la presidència i faran la Professió de Fe. Després, posant la mà damunt l'Evangeli, faran el Jurament de fidelitat.

2. Un cop fet el Jurament, l'Arquebisbe i tots els capitulars es traslladaran al Cor, on ocuparan els seus llocs pertinents, llevat dels qui prenen possessió, que restaran al mig drets i de cara a l'altar i faran el Jurament de la Primada, que els prendrà l'Arquebisbe o el Degà-president.
3. A continuació, cadascun dels nous canonges, acompanyats per un síndic o pel secretari, ocuparà l'escó que li hagi estat assignat seguint l'ordre de precedència. Un cop tots estiguin situats, començarà l'hora de la Litúrgia pertinent o la celebració de l'Eucaristia.
4. Els síndics o el secretari capitular, després de la Professió de Fe o

després de l'acte litúrgic corresponent, indicaran als nous canonges la cadira de la Sala capitular que se'ls hagi assignat.

5. Finalment, el secretari capitular ratificarà davant tots els presents la presa de possessió realitzada. Seguidament el Degà-president podrà pronunciar unes paraules de benvinguda als nous Capitulars en nom de tot el Capítol, i tota la comunitat capitular s'intercanviarà l'òscul de la pau. Si es vol, aquest òscul es pot intercanviar a la sala capitular en lloc de fer-ho al final de la presa de possessió. I per finalitzar, algun dels nous canonges podrà adreçar unes paraules a tots els presents.

Articles 19 i 20.2. Sessions capitulars

1. Habitualment se celebraran dues sessions capitulars ordinàries al mes. El secretari farà la convocatòria per escrit, o per correu electrònic o de paraula, indicant el dia, l'hora, el lloc i l'ordre del dia (Art. 57.2 Canonge secretari). La convocatòria també es podrà fer en la sessió capitular anterior.
2. Les sessions capitulars extraordinàries seran convocades a instàncies del President o d'una tercera part com a mínim dels canonges (ECC art. 21) i se celebraran prèvia convocatòria i ordre del dia com si es tractés d'una sessió ordinària.

Article 35. Presidència i assistència al Cor

1. El Degà-president presidirà els actes litúrgics els següents dies, si no els presideix el Sr. Arquebisbe:
 - Immaculada Concepció
 - Nadal, missa del dia
 - Epifania
 - Sant Fructuós
 - Dimecres de Cendra
 - Diumenge de Rams
 - Tríduum pasqual
 - Diumenge de Pasqua
 - Diumenge de Pentecosta
 - Corpus Christi
 - Aniversari de la Dedicació de la Catedral (4 juliol)
 - Assumpció de la Mare de Déu
 - Santa Tecla
 - Commemoració dels Fidels Difunts

En absència del Degà-president presidirà els actes litúrgics el canonge hebdomadari.

2. Les altres celebracions litúrgiques ordinàries seran presidides pel canonge hebdomadari, el qual es farà càrrec també de totes les celebracions litúrgiques que hi hagi a la Catedral aquella setmana, a no ser que n'hi hagi un altre de designat.
3. El càrrec d'hebdomadari serà rotatiu entre tots els membres del Capítol per ordre d'antiguitat. El canonge secretari prepararà les llistes corresponents.
4. Els dies festius d'assistència obligatòria al Cor es començarà a l'hora establerta amb la pregària de l'Hora Menor. Després se celebrarà la Missa conventual.
5. Els dies no festius la Missa conventual se celebrarà a l'hora establerta. Si és un dia d'assistència obligatòria la Missa serà cantada, precedida de la pregària de Laudes.
6. Al cor es mantindrà l'ordre d'antiguitat, procurant, però, en el moment de començar l'acte religiós, que no quedin seients buits entre els capitulars. Si es creu convenient podran agrupar-se en un sol costat, especialment per a formar «petit cor».
7. Quan el Sr. Arquebisbe assisteixi a les celebracions litúrgiques, serà rebut i acomiadat segons els usos i costums de la Catedral.

Article 43. Celebració dels sacraments:

1. DEL BAPTISME DELS INFANTS

- 1.1. L'admissió al baptisme d'infants a la Catedral es regirà per la pràctica de l'Església universal i diocesana que comporta la deguda preparació i vistiplau dels responsables de les parròquies d'origen dels qui han fet la petició. El canonge responsable de la pastoral litúrgica completarà, si cal, la preparació immediata de la celebració.
- 1.2. De cap manera no s'admetran al baptisme aquelles peticions que no compleixin aquestes pertinents conformitats.
- 1.3. A més, es demanarà als padrins dels qui han de ser batejats que compleixin el que prescriuen sobre ells els canons 872-874.
- 1.4. S'establirà un calendari de baptismes d'infants a la Catedral, que s'administraran principalment en la Vetlla Pasqual, en els diumenges del temps de Pasqua o també en la festa del Baptisme de Jesús.

2. DE L'ADMINISTRACIÓ DELS SAGRAMENTS DE LA INICIACIÓ CRISTIANA D'ADULTS:

I PART (BAPTISME)

- 2.1. En la iniciació cristiana d'adults s'observarà la llei de l'Església (c. 850 s), el Ritual propi de la iniciació cristiana d'adults i la normativa diocesana.
- 2.2. El canonge responsable de la pastoral litúrgica atindrà les sol·licituds de baptisme que li indiquin l'Ordinari o el seus delegats i vetllarà pel compliment de les normes establertes.
- 2.4. En cas que la Parròquia de Santa Maria de la Catedral fos suprimida, la Catedral tindrà llibres sacramentals propis.

II. PART (CONFIRMACIÓ)

- 3.1. Cada any s'administrarà el sagrament de la confirmació en la Solemnitat de la Pentecosta, en la festa del Baptisme del Senyor, o en algun altre diumenge determinat a discreció de l'Arquebisbe.
- 3.2. La celebració del sagrament de la confirmació a la Catedral fa més evident el seu efecte d'unir més estretament a l'Església i als seus orígens apostòlics els qui el reben. Per aquest motiu aquesta celebració estarà oberta als qui raonablement ho desitgin, a les parròquies que s'hi vulguin adherir no només per raons pràctiques encara que també vàlides com podria ser pel fet de comptar amb un reduït nombre de confirmands o per a recuperar aquells que no l'han rebuda dins del temps habitual.
- 3.3. La preparació dependrà habitualment dels responsables immediats dels qui ho demanen, i el canonge responsable de la pastoral litúrgica, d'acord amb el canonge mestre de cerimònies, farà la preparació immediata de la celebració.

4. DE LA CELEBRACIÓ DEL MATRIMONI

- 4.1. Per raó del culte dominical i festiu no hi haurà celebracions de casaments en diumenges i festes.
- 4.2. Es mirarà sempre que les celebracions del matrimoni no interfereixin cap altra de les celebracions habituals de la Catedral o de la parròquia. Els nuvis han de ser advertits que en cas que la celebració del casament es vegi impedit per una celebració diocesana imprevista hauran d'acceptar una alternativa.

- 4.3. Es vetllarà perquè s'observi l'esperit i la lletra de les normes litúrgiques, tenint en compte els usos i costums de la Catedral. El canonge responsable de la pastoral litúrgica prepararà i presentarà a aprovació del Capítol unes orientacions pràctiques de la celebració del matrimoni. D'acord amb la normativa diocesana, el Capítol presentarà a aprovació de l'Arquebisbe la taxa corresponent. Els criteris que vigeixen per a l'Altar Major valen també per a totes les capelles de la Catedral i del Claustre.
5. DEL SAGRAMENT DE L'ORDE
- Els ordenands que han de rebre el diaconat o el presbiterat, i els qui han de rebre un altre ministeri a la Catedral, es posaran, per a l'adequada preparació de la celebració litúrgica de l'ordenació o de la institució, en contacte amb els responsables de les celebracions litúrgiques: responsable de la pastoral litúrgica, mestre de cerimònies i mestre de capella.
6. DEL SAGRAMENT DE LA PENITÈNCIA
- El canonge penitencier, com a responsable de la pastoral de la penitència, confeccionarà els horaris de confessions i procurarà que hi hagi els confessors necessaris per a atendre els penitents.

Article 53. De l'administració capitular

1. En el capítol ordinari anterior al Capítol de Sant Fructuós l'ecònom general tindrà preparat l'inventari de l'estat de les actuacions per a la conservació, millorament dels béns patrimonials del Capítol i de les fundacions vinculades al Capítol i a la Catedral per a presentar-lo als capitulars.
2. Els administradors capitulars hauran de presentar al Capítol els comptes i el pressupost per a la seva aprovació, tenint en compte la distinció dels articles 44, 45 i 46 dels Estatuts. Els comptes seran examinats pels oïdors, els quals presentaran el seu informe al Capítol. El pressupost es presentarà al Capítol abans de finals de novembre per a la seva aprovació. Prèviament cada responsable presentarà les seves necessitats i les passarà a l'ecònom. Quan estiguin aprovats es presentaran a l'Arquebisbat.
3. Una vegada renovats els càrrecs d'administradors capitulars, els nous administradors rebran dels seus antecessors l'inventari de les actuacions per a la conservació, millorament dels béns patrimonials del Capítol i de les fundacions vinculades al Capítol i a la Catedral.

4. L'ecònom general informarà periòdicament el Capítol sobre la situació econòmica de la Catedral i del Capítol.
5. L'ecònom general serà informat de les despeses que fan els diferents responsables, que hauran d'estar previstes en el pressupost. Si no ho estan es demanarà prèviament el consentiment a l'ecònom. Si es necessita un pressupost extraordinari es presentarà al Capítol, excepte en cas d'urgència, en què se l'informarà posteriorment.
6. El canonge ecònom general recollirà habitualment les col·lectes, donatius, ofrenes de les caixetes.
7. A l'ecònom li correspon atendre els contractes, el voluntariat i les relacions laborals del personal que fa serveis a la Catedral.
8. A l'ecònom li correspon ser l'interlocutor, per part del Capítol, en les qüestions econòmiques referents a les empreses que tenen assumptes de gestió a la Catedral.
9. Els administradors capitulars són els responsables de les cases anomenades de rodalies. Vetllaran per la seva conservació, atendran les peticions que els arribin i faran allò que correspongui al Capítol com a propietari: com és l'assignació, gestió, lloguer, manteniment, accessos, claus i altres.

Article 54. De l'obreria

1. El canonge obrer és el responsable de la fàbrica de la Catedral. Vetllarà pel seu manteniment i bon estat; tindrà cura de les reparacions ordinàries del material de la fàbrica i de la renovació, si s'escau, d'objectes o altres elements que ho reclamin.
2. A ell correspon vetllar pels serveis de sagristà, de vigilància, de neteja i altres oficis en allò que afecta a reparacions o a altres millores: Vetllarà sempre per la netedat i dignitat de tot l'àmbit de la Catedral urgint-ho, si cal, als seus responsables.
3. Qualsevol despesa extraordinària la tractarà amb l'ecònom general.
4. Mentre no es decideixi altra cosa s'encarregarà de l'organització i coordinació dels actes que es facin a la Catedral, sobretot els de caire cultural.

Article 56. De la sagristia

1. El canonge responsable de la sagristia disposarà totes les coses necessàries per a la celebració (vestidures, objectes, llocs, etc.) de manera digna i pràctica. Vetllarà també perquè no falti cap de les

coses necessàries per al culte propi de la Catedral (llibres litúrgics, oblata, vasos sagrats, etc.) i en les celebracions que presideix el Prelat d'acord amb els responsables de les celebracions.

2. Durant les celebracions litúrgiques estarà sempre a punt per a resoldre qualsevol necessitat que generi el desenvolupament de la celebració.
3. Serà el responsable, seguint els usos i costums, dels tocs de les campanes que s'hagin de fer segons les festes, solemnitats, etc.
4. Qualsevol despesa extraordinària la tractarà amb l'ecònom general.
5. Vetllarà perquè hi hagi allò que sigui necessari per al culte i proveirà el manteniment del culte, com l'oblata, la cera, els llibres i la neteja i conservació de les vestidures litúrgiques.
6. Per a les despeses d'adquisició extraordinàries de material de sagristia o altres, cal que el Capítol n'aprovi, prèviament, el pressupost detallat.

Article 57. De la secretaria capitular

1. El canonge secretari capitular recollirà els temes que siguin objecte de l'ordre del dia de les sessions capitulars per a donar-los el curs reglamentari corresponent.
2. Uns dies abans de celebrar les sessions capitulars prepararà l'ordre del dia d'acord amb el Degà-president.
3. Redactarà l'esborrany de l'acta corresponent de totes les sessions capitulars perquè sigui aprovada, si procedeix, en el Capítol següent, i un cop aprovada redactarà l'acta definitiva.
4. Arxivarà les actes aprovades pel Capítol Catedral amb els seus índexs pertinents, a fi que siguin signades pel Degà-president i pel secretari capitular mateix.
5. Afegirà les exhibites capitulars a cada una de les actes de les sessions en les quals van ser presentades i en farà menció a l'índex pertinent.
6. Tant les actes aprovades com les exhibites, amb el degut ordre, seran presentades a l'arxiver periòdicament perquè siguin custodiades i dipositades a l'Arxiu capitular.
7. Farà la llista, per ordre d'antiguitat, dels canonges en actiu. Periòdicament assenyalarà, també per ordre d'antiguitat, el canonge hebdomadari al qual correspondrà presidir la celebració de la Santa

Missa conventual i l'ofici litúrgic, conforme als articles 34 i 35 dels Estatuts.

8. Al secretari correspondrà fer un seguiment dels acords i compromisos contrets. Ho recordarà oportunament a les persones que hi estiguin implicades i ajudarà el Degà-president en la seva execució i en la coordinació de les accions que se'n desprenguin.
9. Comunicarà a qui correspongui les decisions capitulars. Contestarà oralment o per escrit el que calgui i vetllarà perquè arribi als mitjans de comunicació social el que sigui convenient. Informarà als capitulars que normalment no ho rebin per una altra via de les qüestions de les quals hagin de ser informats. Tindrà cura que estigui al dia el web de la Catedral.
10. En totes aquestes funcions assenyalades que corresponen al secretari capitular i en altres que es poden presentar l'ajudarà sempre que calgui o en la seva absència el canonge més jove present a la sessió.

Article 59

DEL CANONGE RESPONSABLE DELS AFERS JURÍDICS

1. Els afers jurídics seran sotmesos al dictamen del canonge que n'és responsable o d'aquell a qui es delegui abans de passar a la seva aprovació.
2. Tenen aquesta consideració aquells afers que el Capítol consideri com a tals, i en principi els de caràcter normatiu, els patrimonials, els convenis i contractes, etc. i en general els escrits que necessitin un dictamen jurídic.

DEL CANONGE RESPONSABLE DEL PATRIMONI ARTÍSTIC I DOCUMENTAL (PAD)

1. El canonge responsable del patrimoni artístic i documental de la Catedral i del Capítol tindrà l'encàrrec de complir les finalitats que corresponen al Capítol d'acord amb l'art. 5.6 dels Estatuts, com són: la conservació, custòdia i promoció del patrimoni de la Catedral i del Capítol i les actuacions que se'n derivin.
2. Inventariarà i catalogarà els béns mobles i immobles referents al patrimoni artístic de la Catedral i del Capítol, amb la col·laboració dels oficis afectats en les seves competències: arxiver, obrer, sagristà, administradors, etc.
3. Farà l'informe preceptiu dels projectes de modificació, reparació i restauració dels béns mobles i immobles pertanyents al patrimoni

artístic de la Catedral i del Capítol i supervisarà la seva realització aprovada pel Capítol.

4. El responsable del PAD serà membre nat de les comissions capitulars que es creïn amb finalitats que d'alguna manera facin referència a la conservació, custòdia, promoció i difusió del PAD de la Catedral i Capítol.
5. Regularà els préstecs dels béns artístics i documentals de la Catedral i del Capítol destinats a exposicions o museus. Per als béns documentals ho farà d'acord amb el canonge arxiver.
6. Regularà els convenis de publicació i reproducció i la reserva de drets de propietat i d'imatge.
7. Tindrà la responsabilitat en l'àmbit de relació pública i difusió referent al PAD de la Catedral i del Capítol.
8. Tindrà també la responsabilitat del seguiment de les excavacions arqueològiques que puguin fer-se al recinte de la Catedral i annexos.
9. El responsable de PAD tindrà cura especial a promoure la finalitat específicament religiosa i pastoral del PAD de la Catedral i Capítol en la litúrgia, la catequesi, la pietat i la relació amb el món de la cultura tal com ho prescriu l'art. 5.7 dels Estatuts.
10. El responsable de PAD farà els tràmits deguts perquè es puguin signar els convenis entre el Capítol i l'Arquebisbat (cf. art. 5.7). A ell correspondrà també, si es dóna el cas, tenir cura de la redacció d'altres convenis del seu camp.
11. La custòdia del legat Biblioteca - Arxiu de Mn. Serra i Vilaró així com altres legats de biblioteques i arxius que pugui haver-hi correspondrà al canonge responsable del PAD i al canonge Arxiver.
12. En el cas que el canonge responsable de PAD no fos el director del Museu diocesà, exercirà els drets i els deures del Capítol que corresponen envers el museu.

DEL CANONGE RESPONSABLE DE LA MÚSICA (RMC)

1. El canonge responsable de la música de la Catedral, dit també mestre de capella, ha de tenir cura de la música en tots els actes litúrgics, com és l'Eucaristia, la litúrgia de les hores, les exèquies, les processons i altres celebracions.
2. Podrà convocar les reunions que es creguin necessàries a criteri del Capítol per a l'assaig dels cants a fi que les celebracions siguin dignes.

3. El RMC és el director del Cor o Schola Cantorum de la Catedral i té la responsabilitat de totes les seves seccions, com és el cas del Cor Infantil, del Petit Cor que ajuda a les Misses Conventuals o d'altres de possibles.
4. El RMC ha de supervisar les actuacions musicals que es facin a la Catedral, com és el cas de concerts organitzats per terceres persones, sempre d'acord amb el que hagi establert el Capítol. Ell, havent parlat abans amb els capitulars en la reunió del Capítol, si hi ha una reunió capitular ordinària abans de la data del concert, en nom del Capítol n'autoritzarà el permís. Ho comunicarà al canonge obrer.
5. En cas que estigui impossibilitat per a assistir a algun acte o bé per a exercir alguna funció, haurà de tenir cura que hi hagi els suplents que calguin o haurà d'avisar el Degà-president i el secretari a fi que es puguin prendre les mesures pertinents.

DEL CANONGE RESPONSABLE DE LA PASTORAL LITÚRGICA I DEL MESTRE DE CERIMÒNIES

1. Al prefecte de litúrgia —últimament dit responsable de pastoral litúrgica— i al mestre de cerimònies els pertoca preparar i dirigir les celebracions. Sobretot quan presideix l'Arquebisbe, per tal que es facin amb dignitat, simplicitat i ordre, necessiten preparar-les i dirigir-les en estreta col·laboració amb ell i amb aquells altres que tenen la comesa d'ordenar les diverses parts que la constitueixen, sobretot des del punt de vista pastoral (Cerimonial dels Bisbes n. 34).
2. Tindran cura «que les celebracions litúrgiques tinguin lloc en hores i formes que facilitin la participació comunitària i activa del poble fidel» i «també procuraran que siguin diligentment preparades i convenientment adaptades a les necessitats dels fidels que hi participen» (Estatuts, 36).
3. Miraran que es compleixin les lleis que regulen les celebracions sagrades, d'acord amb llur veritable esperit, i també que s'observin les tradicions legítimes de l'Església particular favorables a la utilitat pastoral.
4. Per això, en la seva preparació coordinaran els diversos ministeris i serveis (assistents, diaques, acòlits, lectors i monitors, cantors o altres serveis) i, si cal, els cercaran i prepararan, semblantment faran amb el Mestre de capella (Cerimonial de Bisbes n. 35).
5. Demanaran a la Sagristia tots els ornaments i paraments que siguin necessaris i convenients.

6. Sempre que sigui necessari podran reunir prèviament els diversos responsables implicats per a la deguda preparació i coordinació.

DEL CANONGE ORGANISTA I DELS ORGANISTES

1. Si no hi ha canonge organista el Capítol proveirà de qui el supleixi. El canonge organista serà el primer dels organistes, però si no hi ha cap capitular que tingui aquest càrrec el Capítol nomenarà qui serà el cap. Tindrà la responsabilitat de l'exercici musical de les celebracions d'acord amb el Mestre de capella.
2. De l'ordre de tot això en tindrà cura immediata el cap dels organistes sota la responsabilitat del mestre de capella, els quals actuaran amb fidelitat a les normes de l'Església i als acords capitulars que existeixin sobre cada una de les qüestions afectades.

DEL CANONGE ARXIVER

1. El canonge arxiver tindrà cura de la custòdia i conservació de les actes i dels documents de l'Arxiu del Capítol i de la Catedral. Inventariarà i catalogarà els documents que s'hi guardin. Els documents només podran ser consultats d'acord amb les normes generals establertes per als Arxius eclesiàstics, l'Arquebisbat i les específiques d'aquest Arxiu.
2. S'establiran els convenis de col·laboració oportuns amb l'Arxiu Històric Arxidiocesà per a millor custòdia dels documents i un millor servei als investigadors.

DELS CANONGES SÍNDICS

1. Cada dos anys, en el Capítol de Sant Fructuós, s'elegiran dos capitulars per al càrrec de síndics, els quals tindran la responsabilitat d'acollir, acompanyar i acomiadar les autoritats i corporacions en la seva estada a la Catedral. Els rebran a la porta de la Seu, els acompanyaran als llocs que tinguin reservats i en els seus desplaçaments per la Catedral. Els acomiadaran a la porta de la Catedral o en un altre lloc adient.
2. Acolliran i complimentaran en nom del Capítol les autoritats i personalitats il·lustres que visitin oficialment la Catedral.
3. Tindran cura de vetllar amb zel pel compliment de les pràctiques, usos i costums lloables d'aquesta santa Església; també tindran cura de promoure i servir les relacions amb els Capítols agermanats de l'antiga corona catalonoaragonesa.

Article 64.2. Concreció de l'assistència obligatòria

1. Seran dies d'assistència obligatòria:
 - Tots els diumenges de l'any
 - Tríduum Pasqual
 - Maternitat divina de Maria
 - Epifania del Senyor
 - Sant Fructuós
 - Conversió de Sant Pau
 - Dedicació de la Catedral
 - Assumpció de la Mare de Déu
 - Santa Tecla
 - Tots els Sants
 - Commemoració dels Fidels Difunts
 - Mare de Déu del Claustre
 - Immaculada Concepció
 - Nadal
 - Missa crismal
 - i sempre que el Prelat faci *statio* solemne a la Catedral
2. L'absència dels actes corals de les solemnitats del Tríduum Pasqual, Corpus Christi i Santa Tecla exigirà una causa legítima, aprovada pel Capítol o bé amb dispensa explícita del Sr. Arquebisbe.
3. Hi ha també obligació d'assistir a les reunions capitulars en nombre no inferior a les dues terceres parts de les celebrades durant l'any. L'assistència al Capítol extraordinari de Sant Fructuós és obligatòria i només en queden excusats els impeditos per malaltia o bé els qui tinguin dispensa del Prelat.

Article 65. De les sancions

L'incompliment dels deures comportarà una admonició i en cas de reincidència la comunicació a l'interessat i la notificació per part del Degà-president al Prelat.

Article 66.4. De les exempcions d'assistència

1. Queden exempts de l'obligació d'assistència al Cor:
 - a) El qui realitzin una altra activitat encomanada pel mateix Capítol, quan hi ha coincidència d'horaris.
 - b) Els impeditos per malaltia.

- c) Els impedits per greus circumstàncies familiars.
- d) Els qui assisteixen al Sr. Arquebisbe en el seu ministeri episcopal.
- e) Els qui per raó d'un càrrec diocesà o per disposició de l'Ordinari els resulta incompatible.

Dels sufragis 66.7

1. Els canonges tenen obligació d'aplicar quatre misses en sufragi per cada capitular difunt.
2. També tenen obligació d'aplicar dues misses en sufragi per cada canonge de la Seu de Saragossa difunt una vegada hagi estat comunicat el seu traspàs en un Capítol ordinari en compliment de l'agermanament amb el Capítol Metropolità Cæsaraugustà.
3. El secretari capitular comunicarà per carta la mort dels canonges de la nostra Catedral al Capítol de Saragossa.
4. Per als altres canonges traspassats de Capítols agermanats s'oferiran els sufragis segons el que estableixin els respectius agermanaments.

Article 71. Hàbits canònics

Concretant el que diu l'article 71 dels Estatuts d'aquest Capítol, l'hàbit coral és la sotana grana tarraconense, el sobrepellís i la musseta del mateix color de l'esmentada sotana. Per motius de menys solemnitat o per altres motius racionals, es podrà prescindir de la musseta.

-
- Qualsevol modificació d'aquest reglament ha de ser acordada en sessió segons els articles 21, 24 i 25 dels Estatuts, per una majoria de dues terceres parts dels vots i sotmesa a l'aprovació del Sr. Arquebisbe.
 - D'acord amb la disposició transitòria segona dels Estatuts del Capítol de la Catedral Metropolitana i Primada de Tarragona aquest Reglament de Règim Intern de l'esmentat Capítol és presentat al Senyor Arquebisbe per a la seva aprovació.

REGLAMENT INTERN

de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona

Finalitat

1. La finalitat d'aquesta Residència és acollir els sacerdots i diaques de l'arxidiòcesi de Tarragona.

2. El sacerdot o diaca que vulgui ingressar-hi no ha de tenir cap malaltia que impedeixi que pugui ser atès adequadament amb els mitjans ordinaris amb què compta la Residència.

Usuaris

3. Els usuaris de la Residència són tots els sacerdots i diaques, i els seus acompanyants, que hi resideixen.

Tipus de residents o usuaris

4. A la Residència pot haver-hi els següents tipus de residents:

Resident habitual: És la persona que fa ús del menjador i de l'habitació de manera permanent.

Resident parcial: És la persona que té assignada una habitació permanentment i fa ús del menjador en alguns casos.

Resident ocasional: És la persona que pernocta i fa ús del menjador per un espai de temps limitat.

Comensal: És la persona que no disposa d'habitació a la Residència, i només fa ús dels serveis de menjador en ocasions sol·licitades.

Consell Directiu

5. La Residència serà regida per un Consell Directiu, format pel Director i l'Administrador, nomenats pel Sr. Arquebisbe, i per un representant dels residents, elegit pels sacerdots i diaques residents per a un període de dos anys.
6. Correspon al Consell Directiu:
 - Regir i vetllar per la deguda atenció dels residents i per la bona marxa de la residència, creant un clima espiritual, lúdic i germanívol.
 - Determinar els horaris que regiran a la residència.
 - Convocar reunions periòdiques de tots els residents.
 - Juntament amb l'Ecònom arxidiocesà, fixar les aportacions econòmiques dels residents i comensals.
 - La relació amb la comunitat de germanes per al bon ordre de la Residència en qüestions domèstiques.
 - La coordinació de celebracions de pregària comunes entre tots els residents.

7. En cas de dubte sobre alguna qüestió, el Consell Directiu haurà de presentar-lo al Consell Episcopal.

Qüestions domèstiques

8. La governanta per a les qüestions domèstiques serà una de les germanes de la comunitat de religioses que viu a la Residència.
9. Per a qualsevol tema de tipus domèstic que afecti la bona marxa, serà el Consell Directiu qui tindrà la paraula final.

Serveis de la Residència

10. La Residència oferirà als residents tots els serveis propis de la despesa i de la neteja d'habitacions, així com el de rentar la roba personal.

Els qui estan a règim per prescripció mèdica disposaran del tipus de menjar adequat.

11. Poden també utilitzar el servei de menjador i d'habitacions ocasionalment els sacerdots diocesans i diaques, sempre que hagin avisat prèviament i que es disposi d'habitacions lliures per a acollir-los.

12. La Residència pot oferir habitació i menjar als sacerdots transeünts extradiocesans que, presents a la ciutat, es trobin oferint algun servei puntual a l'arxidiòcesi, sempre que resti alguna habitació lliure i que la Direcció no hi vegi cap inconvenient.

13. Els sacerdots transeünts extradiocesans sense cap mena de vinculació amb l'arxidiòcesi podran ser acollits sempre que hi hagi habitacions disponibles i que la Direcció no hi vegi cap inconvenient.

Aquests sacerdots podran venir acompanyats d'algun familiar, encara que aquest no sigui prevere.

Drets i deures

14. Els residents tenen el dret de rebre aquelles atencions i serveis que exigeix la bona marxa de la Residència, d'acord amb les normes d'aquest Reglament.

15. Els residents han de vetllar pel bon funcionament de la casa. Per a qualsevol emergència o desperfecte han d'avisar l'administrador de la Residència.

16. Els residents hauran de respectar els horaris fixats pel Consell Directiu tant pel que fa a les hores dels àpats com a l'horari de major silenci, que serà de 2/4 d'11 de la nit a 8 del matí i de 3 a 5 de la tarda. És necessari per a la bona convivència evitar sorolls inopor-

tuns i exagerats (en aquest punt s'ha de tenir cura especialment del volum de la televisió, de la ràdio o d'altres aparells).

17. Si reben visites externes, els residents han de vetllar que no comportin inconvenients o destorbs a la resta de residents.
18. Els residents han de comunicar a l'Administrador les seves absències.

Actes comuns

19. Reunions de tots els residents, per a revisar la marxa de la Residència, corregir deficiències o aportar idees per a millorar. El director (o qui ell delegui del Consell Directiu, en cas que ell no hi pugui ser) donarà inici i clausurarà les reunions.
20. Celebracions comunes de pregària, coordinades pel Consell Directiu.

Gestió de les habitacions

21. En els casos dels sacerdots o diaques que resideixin amb acompanyant, quan aquest falti hauran de passar a ocupar una habitació individual.
22. En cas contrari, l'acompanyant podrà restar a la Residència passant a ocupar una habitació individual, a l'espera de trobar una solució al seu cas.
23. En el cas que algun sacerdot o diaca vulgui fer la reserva d'una habitació per a residir-hi no habitualment, sinó en un temps futur, ho podrà fer sempre que aquella habitació no faci falta a un resident que vulgui ser permanent.
24. En cas que hi hagi habitacions de residents habituals lliures, un cop ocupades les de residents ocasionals la Direcció en podrà disposar per a atendre ocupants ocasionals.
25. Si una habitació queda lliure, tindran preferència per a ocupar-la els residents habituals sobre els sacerdots o diaques que demanen ingressar a la residència. La preferència entre els residents habituals a l'hora d'elegir serà per ordre d'antiguitat d'estada a la residència.

Aparcament

26. Els residents, si ho necessiten, disposaran d'una plaça de pàrquing en algun dels patis del Seminari. La preferència a l'hora d'assignar la plaça també serà per ordre d'antiguitat.

Secretaria General i Cancelleria

NOMENAMENTS

del mes de juliol de 2010

Durant el mes de juliol el Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha signat els següents nomenaments:

13/07/2010 P. Ivan Levytsky, redemptorista, capellà dels fidels ucraïnesos de l'arxidiòcesi de Tarragona.

Sr. Francesc Roig Queralt, director de Càritas Diocesana de Tarragona.

26/07/2010 Mn. Manuel Pascual Saperas, rector de les parròquies de Santa Magdalena de Bonastre i de Sant Bartomeu d'Albinyana, i encarregat de la tinença del Sagrat Cor de les Peces.

30/07/2010 Mn. Miquel Barbarà Anglès, director en funcions del Museu Diocesà.

Mn. Josep M. Gavalda Ribot, rector de la Parròquia de Sant Salvador de Picamoixons.

Mn. Pere Joan Figueras Roca, vicari de la Parròquia de Sant Salvador de Picamoixons, amb delegació general per a assistir matrimonis.

TEMES TRACTAT

en les reunions n. 192 i 193 del Consell Episcopal

— Presentació i vistiplau del pressupost de l'acció pastoral de l'any 2010 que va aprovar el Consell per als Assumptes Econòmics el proppassat 21 de juny.

— Informació de l'evolució de la situació econòmica de l'arxidiòcesi en els últims cinc anys.

— Aprovació del Reglament intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona, *ad experimentum* per a un any.

— L'atenció pastoral als ucraïnesos a la nostra arxidiòcesi.

— Nomenaments:

- P. Ivan Levytsky, redemptorista, capellà dels fidels ucraïnesos a l'arxidiòcesi de Tarragona
- Sr. Francesc Roig Queralt, director de Càritas Diocesana.

- P. Josep M. Juanpere Domínguez, s.f., consiliari de la Confraria Jesús de l'Amargura, de la Parròquia de Sant Francesc d'Assís de Reus.
- Altres temes del govern ordinari de l'arxidiòcesi.
- Informacions:
- Fins ara, diferents diòcesis europees han sol·licitat l'acolliment per a uns 5.000 joves a la nostra arxidiòcesi els dies previs a les Jornades Mundials de la Joventut Madrid 2011.
 - Situació actual de la Casa Sant Auguri.

Tarragona, 13 de juliol de 2010

Departament per als assumptes econòmics

PRESSUPOST

de l'acció pastoral de l'arxidiòcesi de Tarragona. Any 2010

Vegeu suplement inclòs a les pàgines centrals d'aquest BUTLLETÍ.

<p>CASA REINA. DALMAU S.C.P.</p>		<p>RÈTOLS DE LLAUTÓ METACRILAT I LLUMINOSOS PLAQUES DE MATRÍCULA (a l'acte) SEGELLS DE CAUTXÚ (entrega ràpida) SENYALS DE TRÀNSIT I D'OBRES EXTINTORS SERIGRAFIA</p>
<p>Rambla Nova, 125 Tel. 977 21 91 57 - Fax 977 23 53 46 43001 TARRAGONA</p>		

secció informativa

Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya

COMUNICAT

de la reunió n. 195 de la Conferència Episcopal Tarraconense

Els dies 19, 20 i 21 de juliol de 2010 ha tingut lloc la reunió n. 195 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) a la Residència de la Sagrada Família de la Seu d'Urgell. La reunió ha estat presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona, i hi han assistit tots els seus membres, llevat de Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, i de Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, que han excusat l'absència.

En començar, i després de la pregària inicial, Mons. Pujol ha agraït a la diòcesi d'Urgell l'acollida rebuda per part de Mons. Vives, i ha donat la benvinguda a Mons. Salvador Cristau Coll, nou bisbe auxiliar de Terrassa, que en aquesta reunió s'ha incorporat als treballs de la CET. Mons. Cristau ha agraït la benvinguda, així com l'assistència dels bisbes a la seva recent ordenació episcopal, i s'ha posat a disposició de tots per a col·laborar en el treball conjunt dels bisbes amb seu a Catalunya.

Els bisbes han fet arribar el seu condol a Mons. Agustí Cortés per la mort de la seva mare, traspassada el dissabte 17 de juliol a València.

Així mateix, els bisbes han felicitat el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, pel seu nomenament com a membre de la Prefectura d'Afers Econòmics de la Santa Seu, de la qual formen part dotze cardenals de les principals diòcesis de l'Església.

Els bisbes han passat després a tractar els diversos temes de l'actualitat eclesial i social, en relació amb els quals manifesten:

1. «Els Bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense hem reflexionat sobre el moment actual que viu Catalunya i volem manifestar la nostra preocupació com a pastors. Compartim amb el nostre poble els seus goigs i les seves esperances i creiem que la nostra missió és proposar a cada moment el missatge joiós de l'evangeli, amb les conseqüències que té en la vida personal i social, que és el que pot renovar en profunditat l'ànima del nostre poble català.

»No ens correspon a nosaltres promoure una solució política determinada als problemes que planteja la manera d'organitzar la societat, però desitgem, això sí, col·laborar per tal que els camins que es vagin prenent reconeguin i respectin la dignitat i els drets fonamentals de les persones i dels pobles.

»Ens reafirmem en el que ja els nostres predecessors ensenyaven en el seu document *Arrels cristianes de Catalunya*, del qual celebrarem el 25è aniversari el proper desembre, que demana una nova reflexió i continua essent un referent significatiu en les circumstàncies actuals.

»Respectant la pluralitat d'opcions que es donen entre els cristians i en la nostra societat, convidem tothom a promoure el diàleg i l'entesa, perquè s'aconsegueixi una convivència pacífica, justa i duradora.»

2. «Així mateix, amb motiu de la recent entrada en vigor de la nova llei de l'avortament, els Bisbes novament volem manifestar el dany gravíssim i irreparable que significa l'eliminació d'una vida indefensa i que sigui considerat un dret de la dona durant les primeres catorze setmanes de l'embaràs. Reiterem la postura de l'Església i de tota persona de bona voluntat a favor de la vida i demanem tota la protecció per a les dones que volen dur endavant el seu embaràs, així com la possibilitat real que metges i personal sanitari puguin exercir el seu dret a l'objecció de consciència. Així mateix, reclamem una educació sexual per als infants i joves que sigui integradora de totes les dimensions de la persona humana, d'acord amb la seva dignitat, i que respecti el dret dels pares a una formació afectiva i sexual dels seus fills d'acord amb les seves conviccions morals.»

3. «Com ja hem afirmat en anteriors ocasions, davant la crisi econòmica tan dura que viu la nostra societat, i amb les mesures que s'estan prenent, que poden acabar afectant sobretot els més febles i necessitats, demanem que sigui exemplar la lluita contra el frau, que es promogui la creació de nous llocs de treball i que la solidaritat continuï augmentant. Agraïm tota l'ajuda que s'està fent des de les Càritas diocesanes i parroquials, així com des de les Administracions, altres entitats, associacions i persones voluntàries, i els animem a continuar en el camí del servei i l'entrega generosa envers els qui més ho necessiten.»

4. El cardenal arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, ha informat els bisbes dels diversos aspectes de la preparació de la visita del sant pare Benet XVI a Barcelona, el proper mes de novembre, per a dedicar el temple de la Sagrada Família. El Sr. Cardenal els ha informat dels actes de la visita i els ha lliurat el cartell anunciador, la pregària per a preparar-la i el llibret amb set catequesis, que presenten el ministeri de l'apòstol Pere i dels seus successors, el servent de Déu Antoni Gaudí, arquitecte genial i cristià exemplar, i el contingut artístic, bíblic, teològic i litúrgic del temple de la Sagrada Família.

A partir d'aquesta informació, els bisbes han tractat també com promoure, a les respectives diòcesis, l'assistència de fidels —preveres i laics— a Barcelona, per a acompanyar el Sant Pare en la seva visita apostòlica a la nostra terra.

Els bisbes reiteren l'agraïment al Sant Pare per aquesta visita i animen els fidels a participar ben activament en tots els actes, a Barcelona.

5. Tot seguit, els bisbes han passat a fer la valoració del recentment clausurat Any Jubilar Sacerdotal, establert pel Papa amb motiu del 150è aniversari de la mort de sant Joan Maria Vianney, el sant Rector d'Ars. Els bisbes han posat en comú les diferents activitats realitzades a les seves diòcesis i les fetes conjuntament, com la trobada del clergat català a Mataró, amb motiu de la beatificació del sacerdot màrtir Josep Samsó, els pelegrinatges al Santuari del miracle eucarístic d'Ivorra, a la diòcesi de Solsona, els pelegrinatges de preveres a Ars i el pelegrinatge conclusiu a Roma, el proppassat mes de juny, i han coincidit en l'efecte positiu que aquest Any Jubilar ha tingut per als sacerdots i per a tot el poble fidel, que ha pogut reconèixer i aprofundir el valor del ministeri sacerdotal per a l'Església i per a tota la societat.

6. Així mateix, els bisbes han valorat positivament la celebració, el proppassat 22 de maig, de l'Aplec de l'Esperit, la trobada interdiocesana de joves de les diòcesis amb seu a Catalunya i de les illes Balears i Andorra, que va tenir lloc a la ciutat de Terrassa, amb el lema «Amb vosaltres cada dia», organitzat pel Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut (SIJ).

Els bisbes han comentat els diversos moments i actes de l'Aplec, l'elevada participació de més de cinc mil joves i famílies acollidores, i han acordat fer-ne una revisió més aprofundida abans de començar a preparar el proper Aplec, previst per a l'any 2013.

7. També en l'àmbit de la pastoral de joventut, els bisbes, a partir de la terna de candidats proposada pel SIJ i presentada a la CET per Mons. Pardo, han nomenat nova directora del SIJ, per a un trienni, la Sra. Marisa Jiménez Buedo, delegada de pastoral de joventut de l'arxidiòcesi de Tarragona.

8. En presència del Dr. Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, els bisbes han estudiat la situació acadèmica i financera de la Facultat en els darrers tres cursos i han estat informats pel cardenal Martínez Sistach, gran canceller de la Facultat, de la pròxima col·lació del doctorat *honoris causa*, a primers d'octubre, a S. Em. el Metropolita ortodox Hilarion de Volokolamsk, cap d'afers exteriors del Patriarcat de Moscou. El Cardenal ha afirmat que aquest guardó, atorgat a una personalitat cristiana ortodoxa per una facultat de teologia catòlica, serà un estímul més en el camí de l'ecumenisme.

9. En l'àmbit de la catequesi, Mons. Salinas ha informat els bisbes de la positiva difusió que va tenint l'edició catalana del nou catecisme per a infants *Jesús és el Senyor* i de la recent publicació del segon quadern d'exercicis per a aplicar-lo, així com de la guia didàctica corresponent, elaborats pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC).

Mons. Salinas ha informat també sobre el recent Congrés Internacional del Catecumenat que ha tingut lloc a París, en el qual el SIC ha tingut una participació molt destacada. Així mateix, Mons. Salinas ha comunicat que les properes Jornades de Formació de Catequistes, organitzades pel SIC, tindran lloc a la diòcesi de Girona, a mitjans del pròxim mes de novembre.

10. En el capítol de nomenaments, i a proposta de Mons. Taltavull, president del Secretariat Interdiocesà de Mitjans de Comunicació Social (SIMCOS), els bisbes han donat el vistiplau a l'elecció, per a un nou trienni, com a director de l'esmentat Secretariat, del Sr. Dídac Bertran Vallvé, delegat de mitjans de comunicació social de l'arxidiòcesi de Tarragona.

11. En acabar, el cardenal Martínez Sistach ha invitat els bisbes a participar en la Trobada per la Pau que, organitzada per la comunitat de Sant Egidi i l'arxidiòcesi de Barcelona, prosseguint l'esperit de la trobada d'Assís de l'any 1986, tindrà lloc els dies 3, 4 i 5 del proper mes d'octubre a la ciutat de Barcelona.

12. En el transcurs de la reunió, els bisbes han rebut la visita de l'alcalde de la Seu d'Urgell i diputat al Parlament de Catalunya, Il·lm. Sr. Albert Batalla. El matí del dimecres dia 21 els bisbes han fet una visita al Principat d'Andorra i a la seu del Consell General (Parlament). Han estat rebuts pel subsíndic, M. I. Sr. Esteve López, i han signat en el llibre d'honor. També han visitat el santuari de la Mare de Déu de Meritxell, patrona de les Valls d'Andorra, l'església de Santa Coloma, d'Andorra la Vella, i les instal·lacions del conjunt esportiu de Soldeu, sempre acompanyats per l'arquebisbe i copríncep, Mons. Joan Enric Vives, que ha manifestat l'agraïment i la satisfacció d'aquesta visita històrica de la Conferència Episcopal Tarraconense al Principat d'Andorra.

La Seu d'Urgell, 21 de juliol de 2010

Oficina d'informació de la Conferència Episcopal Espanyola

COMUNICAT

davant l'entrada en vigor de la nova Llei de l'avortament

Avui entra en vigor la nova Llei de l'avortament. Cal recordar que es tracta d'una llei objectivament incompatible amb la recta consciència moral —en particular, la catòlica—, ja que, des del punt de vista ètic, empitjora la legislació vigent pels següents motius fonamentals: Primer, i sobretot, perquè considera l'eliminació de la vida dels qui encara han de néixer com un dret de la gestant durant les primeres catorze setmanes d'embaràs, deixant

pràcticament sense protecció alguna d'aquestes vides humanes, justament en el temps en què es produeixen la gran majoria dels avortaments. En segon lloc, perquè estableix un concepte de salut tan ambigu que equival a la introducció de les anomenades indicacions social i eugenèsica com a justificació legal de l'avortament. En tercer lloc, perquè imposa en el sistema educatiu obligatori la ideologia avortista i «de gènere».

Aquests motius i d'altres han estat explicats per la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal en la seva Declaració de 17 de juny de 2009, que l'Assemblea Plenària va fer explícitament seva en el comunicat final de 27 de novembre de 2009. Els bisbes conclouen la Declaració amb les paraules següents: «Parlem precisament en favor dels qui tenen dret a néixer i a ser acollits pels seus pares amb amor; parlem en favor de les mares, que tenen dret a rebre el suport social i estatal necessari per a evitar convertir-se en víctimes de l'avortament; parlem en favor de la llibertat dels pares i de les escoles que col·laboren amb ells per a donar als seus fills una formació afectiva i sexual d'acord amb unes conviccions morals que els preparin de veritat per a ser pares i per a acollir el do de la vida; parlem en favor d'una societat que té dret a comptar amb lleis justes que no confonguin la injustícia amb el dret.»

Madrid, 5 de juliol de 2010

nou taller
d'enquadrernació

IMPREMTA VIRGILI

VIRGILI
IMPRESSORS
100
anys
al vostre servei

C/ Ferrers, 1 • 43003 Tarragona • Tel i Fax 977 233 251 • grafica@impremtavirgili.com

Santa Seu

‘Normæ de gravioribus delictis’

NOTA

relativa al significat de la publicació de les noves Normes sobre els delictes més greus

P. Federico Lombardi

El 2001, el sant pare Joan Pau II va promulgar un decret d'importància capital, el *Motu Proprio Sacramentorum sanctitatis tutela*, que atribuïa a la Congregació per a la Doctrina de la Fe la competència per a tractar i jutjar en l'àmbit de l'ordenament canònic una sèrie de delictes particularment greus, la competència dels quals en precedència corresponia també a altres dicasteris o no era del tot clara.

El *Motu Proprio* (la 'lei', en sentit estricte), anava acompanyat per una sèrie de normes aplicatives i de procediment denominades *Normæ de gravioribus delictis*. L'experiència acumulada en el transcurs dels nou anys successius va suggerir la integració i actualització d'aquestes normes a fi d'agilitar o simplificar els procediments, fent-los més eficaços, o per a tenir en compte problemàtiques noves. Aquest fet es va deure principalment a l'atribució per part del Papa de noves «facultats» a la Congregació per a la Doctrina de la Fe que, això no obstant, no s'havien incorporat orgànicament a les Normes inicials. Aquesta incorporació és la que té lloc ara en l'àmbit d'una revisió sistemàtica d'aquestes Normes.

Els delictes gravíssims a què es referia aquesta normativa afecten realitats claus per a la vida de l'Església, és a dir els sacraments de l'eucaristia i de la penitència, però també els abusos sexuals comesos per un clergue amb un menor de 18 anys.

La vasta ressonància pública en els últims anys d'aquest tipus de delictes ha estat causa de gran atenció i d'intens debat sobre les normes i procediments aplicats per l'Església per al judici i el càstig d'aquests abusos.

Per tant, és just que hi hagi claredat plena sobre la normativa actualment en vigor en aquest àmbit i que aquesta normativa es presenti de manera orgànica per a facilitar així l'orientació de tots els qui s'ocupin d'aquestes matèries.

Una de les primeres aportacions per a l'aclariment —molt útil sobretot per als qui treballen en el sector de la informació— va ser la publicació, fa pocs mesos, en el web de la Santa Seu, d'una breu «Guia per a la comprensió dels procediments bàsics de la Congregació per a la Doctrina de la Fe pel que fa a les acusacions d'abusos sexuals». Això no obstant, la publicació de les noves Normes és diferent, ja que presenta un text jurídic oficial actualitzat, vàlid per a tota l'Església.

Per a facilitar la lectura per part del públic no especialitzat que s'interessa principalment per la problemàtica relativa als abusos sexuals, destaquem alguns aspectes.

Entre les novetats introduïdes respecte a les normes precedents, cal subratllar sobretot les que tenen com a fi que els procediments siguin més ràpids, així com la possibilitat de no seguir «el camí processal judicial», sinó de procedir «per decret extrajudicial», o la de presentar al Sant Pare, en circumstàncies particulars, els casos més greus amb vista a la dimissió de l'estat clerical.

Una altra norma encaminada a simplificar problemes precedents i a tenir en compte en l'evolució de la situació a l'Església, és que siguin membres del tribunal, o advocats o procuradors, no sols els sacerdots, sinó també els laics. Anàlogament, per a desenvolupar aquestes funcions ja no és estrictament necessari el doctorat en Dret Canònic. La competència requerida es pot demostrar d'una altra forma, per exemple amb un títol de llicenciatura.

També cal ressaltar que la prescripció passa de deu a vint anys, quedant sempre la possibilitat de deroga superat aquest període.

És significativa l'equiparació als menors de les persones amb ús de raó limitat, i la introducció d'una nova qüestió: la pedopornografia, que es defineix així: «l'adquisició, possessió o divulgació» per part d'un membre del clergat «en qualsevol forma i amb qualsevol instrument, d'imatges pornogràfiques que tinguin com a objecte menors de 14 anys».

Es torna a proposar la normativa sobre la confidencialitat dels processos per a tutelar la dignitat de totes les persones implicades.

Un punt a què no es fa referència, encara que sovint és objecte de discussió en aquests temps, té a veure amb la col·laboració amb les autoritats civils. Cal tenir en compte que les normes que es publiquen ara formen part del reglament penal canònic, completament i plenament diferent del dels Estats.

En aquest context es pot recordar, això no obstant, la «Guia per a la comprensió dels procediments...» publicada en el web de la Santa Seu. En aquesta Guia, la indicació: «Han de seguir-se sempre les disposicions de la llei civil en matèria d'informació de delictes a les autoritats competents», s'ha inclòs en la secció dedicada als «Procediments preliminars». Això significa que en la praxi proposada per la Congregació per a la Doctrina de la Fe cal adequar-se des del primer moment a les disposicions de llei vigents als diferents països i no al llarg del procediment canònic o successivament.

La publicació d'aquestes normes suposa una gran contribució a la claredat i a la certesa del dret en un camp en què l'Església a hores d'ara està molt decidida a actuar amb rigor i amb transparència, per a respondre plenament a les expectatives justes de tutela de la coherència moral i de la santedat evangèlica que els fidels i l'opinió pública nodreixen envers ella, i que el Sant Pare ha reafirmat constantment.

Naturalment, també són necessàries moltes altres mesures i iniciatives, per part de diferents instàncies eclesiàstiques. La Congregació per a la Doctrina de la Fe, per part seva, està estudiant com ajudar els episcopats d'arreu del món a formular i posar en pràctica amb coherència i eficàcia les indicacions i directrius necessàries per a afrontar el problema dels abusos sexuals de menors per part de membres del clergat o en l'àmbit d'activitats o institucions relacionades amb l'Església, tenint en compte la situació i els problemes de la societat en què treballen.

Els fruits dels ensenyaments i de les reflexions madurats al llarg del dolorós cas de la «crisi» deguda als abusos sexuals per part de membres del clergat seran un pas crucial en el camí de l'Església, que haurà de traduir-los en praxi permanent i ser-ne sempre conscient.

Per a completar aquest breu repàs de les principals novetats contingudes en les «Normes», també cal citar les relatives a delictes d'una altra naturalesa. De fet, també en aquests casos, no es tracta tant de determinacions noves en la substància, sinó d'incloure normes ja en vigor, a fi d'obtenir una normativa completa més ordenada i orgànica sobre els «delictes més greus» reservats a la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

Més concretament, s'han inclòs: els delictes contra la fe (heretgia, apostasia i cisma), per als quals són normalment competents els Ordinaris, però la Congregació és competent en cas d'apel·lació; la divulgació i gravació —realitzades maliciosament— de les confessions sacramentals, sobre les quals ja s'havia emès un decret de condemna el 1988, i l'ordenació de les dones, sobre la qual també existia un decret de 2007.

BREU RELACIÓ

EMESA PER LA CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA FE *sobre els canvis introduïts en les 'Normæ de gravioribus delictis'* reservats a aquesta Congregació

En el nou text de les *Normæ de gravioribus delictis*, modificat per decisió del romà pontífex Benet XVI de 21 de maig de 2010, es troben diferents canvis tant en la part que concerneix a les normes substancials com en la que es refereix a les normes processals.

Les modificacions introduïdes en el text normatiu són les següents:

- A) Seguint la concessió del sant pare Joan Pau II en favor de la Congregació per a la Doctrina de la Fe d'algunes facultats, confirmades després pel seu successor Benet XVI el 6 de maig de 2005, han estat introduïts:
1. El dret, previ mandat del Romà Pontífex, de jutjar els Pares Cardenals, els Patriarques, els Legats de la Seu Apostòlica, els Bisbes i altres persones físiques a què es refereixen els c. 1405 § 3 del CIC i 1061 del CCEO (art. 1 § 2).
 2. L'ampliació del termini de la prescripció de l'acció criminal, que ha passat a ser de 20 anys, salvant sempre el dret de la Congregació per a la Doctrina de la Fe de poder derogar-lo (art. 7).
 3. La facultat de concedir al personal del tribunal i als advocats i procuradors la dispensa del requisit del sacerdoci i del requisit del doctorat en dret canònic (art. 15).
 4. La facultat de curar els actes en cas de violació de lleis processals per part dels tribunals inferiors, excepte el dret de defensa (art. 18).

5. La facultat de dispensar de la via processal judicial, és a dir, de poder procedir per decret *extra iudicium*: en aquest cas, la Congregació per a la Doctrina de la Fe, avaluats els fets, decideix cas per cas, *ex officio* o a instàncies de l'Ordinari o del Jerarca, quan autoritzar el recurs a la via extrajudicial (en tot cas, per a imposar una pena expiatòria perpètua cal el mandat de la Congregació per a la Doctrina de la Fe) (art. 21 § 2 n. 1).
 6. La facultat de presentar directament al Sant Pare per a la *dimissio e statu clericali* o per a la *depositio*, una *cum dispensatione a lege celibatus*. En aquests casos, salvat sempre el dret de la defensa de l'acusat, ha de resultar manifesta la comissió del delicte que s'examina (art. 21 § 2 n. 2).
 7. La facultat de recórrer a la instància superior de judici, això és, a la Sessió Ordinària de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, en cas de recursos contra decisions administratives emanades o aprovades per les instàncies inferiors de la mateixa Congregació, concernents a delictes reservats (art. 27).
- B) S'han introduït en el text altres modificacions, que són:
8. S'han introduït els *delicta contra fidem*, és a dir, apostasia, heretgia i cisma, en relació amb els quals, d'acord amb el dret, ja estava prevista la competència pròpia de l'Ordinari per a poder procedir judicialment en primera instància o extrajudicialment, inclòs el dret d'apel·lar o de recórrer davant la Congregació per a la Doctrina de la Fe (art. 1 § 1 i art. 2).
 9. Els delictes contra l'eucaristia de «qui atempta realitzar l'acció litúrgica del sacrifici eucarístic» (c. 1378 § 2 n. 1 CIC) i la simulació de l'eucaristia (c. 1379 CIC i el c. 1443 CCEO) (art. 3 § 1 n. 2 i 3) no seran considerats unitàriament sota el mateix número, sinó separatament.
 10. En relació amb els delictes contra l'eucaristia, s'han eliminat dos incisos del text precedentment en vigor: «alterius materiæ sine altera», i «aut etiam utriusque extra eucharisticam celebrationem», substituïts respectivament, per: «unius materiæ vel utriusque» i per: «aut extra eam» (art. 3 § 2).
 11. En els delictes contra el sagrament de la penitència, s'han introduït els delictes a què es refereix el c 1378 § 2 n. 2 del CIC («qui, fora del cas de què es tracta en el § 1, no podent administrar vàlidament l'absolució sacramental, prova de donar-la, o sent una confessió sacramental») i els c. 1379 CIC i 1443 CCEO («qui simula l'administració d'un sagrament») (art. 4 § 1 n. 2-3).
 12. S'han introduït els delictes de la violació indirecta del sigil sacramental (art. 4 § 1 n. 5) i de la captació o divulgació maliciosa de la confessió sacramental (segons el decret de la Congregació per a la Doctrina de la Fe del 23 de febrer de 1988) (art. 4 § 2).
 13. S'ha introduït com un tipus de delicte penal l'atemptada ordenació sagrada d'una dona, segons va quedar establert en el decret de la Congregació per a la Doctrina de la Fe de 19 de desembre de 2007 (art. 5).

14. En els delictes contra la moral, s'ha equiparat al menor la persona adulta que habitualment té un ús imperfecte de la raó, amb expressa limitació al número de què es tracta (art. 6 § 1 n. 1).
15. S'han afegit com a delictes l'adquisició, la possessió i la divulgació per part d'un clergue, amb finalitat libidinosa, en qualsevol forma i amb qualsevol instrument, d'imatges pornogràfiques de menors d'edat inferior als 14 anys (art. 6 § 1 n. 2).
16. S'ha aclarit que les tasques processals preliminars *poden*, i no necessàriament *han de*, ser efectuades o realitzades per la Congregació per a la Doctrina de la Fe (art. 17).
17. S'ha introduït la possibilitat d'adoptar les mesures cautelars, a les quals es refereixen els c. 1722 del CIC i el 1473 del CCEO, també durant la fase de la investigació prèvia (art. 19).

Del Palau del Sant Ofici, 21 de maig de 2010

Gulielmus Cardinalis Levada
Praefectus

† Luis F. Ladaria, S.I.
Arquebisbe tit. de Thibica
Secretari

NORMES

sobre els delictes més greus 'Normae de gravioribus delictis'

Primera part

NORMES SUBSTANCIALS

Art. 1

§1. La Congregació per a la Doctrina de la Fe, d'acord amb l'art. 52 de la constitució apostòlica *Pastor Bonus*, jutja els delictes contra la fe i els delictes més greus comesos contra la moral o en la celebració dels sagraments i, si cal, procedeix a declarar o imposar sancions canòniques d'acord amb el dret, tant comú com propi, sense perjudici de la competència del penitencier apostòlic i sense perjudici del que es prescriu a l'*Agendi ratio in doctrinarum examine*.

§ 2. En els delictes de què es tracta en el § 1, per manament del Romà Pontífex, la Congregació per a la Doctrina de la Fe té el dret de jutjar els Pares Cardenals, els Patriarques, els legats de la Seu Apostòlica, els Bisbes i, també, les altres persones físiques de què es tracta en el c. 1405 § 3 del Codi de Dret Canònic i en el c. 1061 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals.

§ 3. La Congregació per a la Doctrina de la Fe jutja els delictes reservats de què es tracta en el § 1 d'acord amb els següents articles.

Art. 2

§ 1. Els delictes contra la fe, de què es tracta en l'art. 1, són heretgia, cisma i apostasia, segons els c. 751 i 1364 del Codi de Dret Canònic i els c. 1436 i 1437 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals.

§ 2. En els casos de què es tracta en el § 1, d'acord amb el dret, competeix a l'Ordinari o al Jerarca remetre, en cas necessari, l'excomunió *latae sententiae*, i realitzar el procés judicial de primera instància o actuar per decret extrajudicial sense perjudici del dret d'apel·lar o de presentar recurs a la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

Art. 3

§ 1. Els delictes més greus contra la santedat de l'augustíssim Sacrifici i sagrament de l'eucaristia reservats al judici de la Congregació per a la Doctrina de la Fe són:

- 1r. Emportar-se o retenir amb una finalitat sacrílega, o profanar les espècies consagrades, de què es tracta en el c. 1367 del Codi de Dret Canònic i en el c. 1442 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals;
- 2n. Atemptar l'acció litúrgica del sacrifici eucarístic, de què es tracta en el c. 1378 § 2 n. 1 del Codi de Dret Canònic;
- 3r. La simulació de l'acció litúrgica del sacrifici eucarístic de què es tracta en el c. 1379 del Codi de Dret Canònic i en el c. 1443 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals;
- 4t. La concelebració del sacrifici eucarístic prohibida pel c. 908 del Codi de Dret Canònic i pel c. 702 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals, de què es tracta en el c. 1365 del Codi de Dret Canònic i en el c. 1440 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals, amb ministres de les comunitats eclesials que no tenen la successió apostòlica i no reconeixen la dignitat sacramental de l'ordenació sacerdotal.

§ 2. Està reservat també a la Congregació per a la Doctrina de la Fe el delicte que consisteix en la consagració amb una finalitat sacrílega d'una matèria o d'ambdues en la celebració eucarística o fora d'ella. Qui cometi aquest delicte serà castigat segons la gravetat del crim, sense excloure la dimissió o deposició.

Art. 4

§ 1. Els delictes més greus contra la santedat del sagrament de la penitència reservats al judici de la Congregació per a la Doctrina de la Fe són:

- 1r. L'absolució del còmplice en un pecat contra el sisè manament del Decàleg de què es tracta en el c. 1378 § 1 del Codi de Dret Canònic i en el c. 1457 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals;
- 2n. L'atemptada absolució sacramental o l'escolta prohibida de la confessió de què es tracta en el c. 1378 § 2, 2n del Codi de Dret Canònic;
- 3r. La simulació de l'absolució sacramental de què es tracta en el c. 1379 del Codi de Dret Canònic i en el c. 1443 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals;

- 4t. La sol·licitació a un pecat contra el sisè manament del Decàleg durant la confessió o amb ocasió o amb pretext d'ella, de què es tracta en el c. 1387 del Codi de Dret Canònic i en el c. 1458 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals, si aquesta sol·licitació es dirigeix a pecar amb el mateix confessor;
- 5è. La violació directa i indirecta del sigil sacramental, de què es tracta en el c. 1388 § 1 del Codi de Dret Canònic i en el 1456 § 1 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals.

§ 2. Sense perjudici del que disposa el § 1 n. 5, es reserva també a la Congregació per a la Doctrina de la Fe el delictes més greu consistent en la gravació feta amb qualsevol mitjà tècnic, o en la divulgació amb malícia en els mitjans de comunicació social, de les coses dites pel confessor o pel penitent en la confessió sacramental vertadera o fingida. Qui comet aquest delictes ha de ser castigat segons la gravetat del crim, sense excloure la dimissió o la deposició, si és un clergue.

Art. 5

A la Congregació per a la Doctrina de la Fe se li reserva també el delictes més greu de l'atemptada ordenació sagrada d'una dona:

- 1r. Quedant fora de perill el que prescriu el c. 1378 del Codi de Dret Canònic, qualsevol que atempti conferir l'orde sagrat a una dona, així com la dona que atempti rebre l'orde sagrat, incorre en l'excomunió *latæ sententiæ* reservada a la Seu Apostòlica;
- 2n. Si qui atemptés conferir l'orde sagrat a una dona o la dona que atemptés rebre l'orde sagrat fos un fidel cristià subjecte al Codi de Cànon de les Esglésies Orientals, sense perjudici del que es prescriu en el c. 1443 del sudit Codi, serà castigat amb l'excomunió major, la remissió de la qual es reserva també a la Seu Apostòlica;
- 3r. Si el reu és un clergue, pot ser castigat amb la dimissió o la deposició.

Art. 6

§ 1. Els delictes més greus contra la moral, reservats al judici de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, són:

- 1r. El delictes contra el sisè manament del Decàleg comès per un clergue amb un menor de 18 anys. En aquest número s'equipara al menor la persona que habitualment té un ús imperfecte de la raó;
- 2n. L'adquisició, retenció o divulgació, amb un fi libidinós, d'imatges pornogràfiques de menors, d'edat inferior a 14 anys, per part d'un clergue en qualsevol forma i amb qualsevol instrument.

§ 2. El clergue que comet els delictes de què es tracta en el § 1 ha de ser castigat segons la gravetat del crim, sense excloure la dimissió o la deposició.

Art. 7

§ 1. Sense perjudici del dret de la Congregació per a la Doctrina de la Fe de

derogar la prescripció per a casos singulars, l'acció criminal relativa als delictes reservats a la Congregació per a la Doctrina de la Fe s'extingeix per prescripció al cap de 20 anys.

§ 2. La prescripció s'inicia d'acord amb el c. 1362 § 2 del Codi de Dret Canònic i del c. 1152 § 3 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals. Això no obstant, en el delictes de què es tracta en l'art. 6 § 1 n. 1, la prescripció comença a córrer des del dia en què el menor compleix 18 anys.

Segona part

NORMES PROCESSALS

Títol I

Constitució i competència del tribunal

Art. 8

§ 1. La Congregació per a la Doctrina de la Fe és el tribunal apostòlic suprem per a l'Església llatina, així com també per a les Esglésies Orientals Catòliques, per a jutjar els delictes definits en els articles precedents.

§ 2. Aquest tribunal suprem jutja també altres delictes, dels quals el reu és acusat pel promotor de justícia, en raó de la connexió de les persones i de la complicitat.

§ 3. Les sentències d'aquest tribunal suprem, emeses dins els límits de la seva competència, no són subjectes a l'aprovació del Summe Pontífex.

Art. 9

§ 1. Els jutges d'aquest tribunal suprem són, per dret propi, els Pares de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

§ 2. Presideix el col·legi dels Pares, com a primer entre iguals, el prefecte de la Congregació i, en el cas que el càrrec de prefecte estigui vacant o el mateix prefecte estigui impedit, el seu ofici el compleix el secretari de la Congregació.

§ 3. És competència del prefecte de la Congregació nomenar també altres jutges estables o delegats.

Art. 10

És necessari que els jutges nomenats siguin sacerdots d'edat madura, amb doctorat en dret canònic, de bons costums i de reconeguda prudència i experiència jurídica, fins i tot en el cas que exerceixin contemporàniament l'ofici de jutge o de consultor d'un altre dicasteri de la cúria romana.

Art. 11

Per a presentar i sostenir l'acusació, es constitueix un promotor de justícia que ha de ser sacerdot, amb doctorat en dret canònic, de bons costums i de reconeguda prudència i experiència jurídica, que compleixi el seu ofici en tots els graus del judici.

Art. 12

Per al càrrec de notari i de canceller es poden designar tant sacerdots oficials d'aquesta Congregació com externs.

Art. 13

Exerceix d'advocat i procurador un sacerdot, doctorat en dret canònic, aprovat pel president del col·legi.

Art. 14

Això no obstant, en els altres tribunals, per a les causes de què tracten les presents normes, poden exercir vàlidament els oficis de jutge, promotor de justícia, notari i patró només sacerdots.

Art. 15

Sense perjudici d'allò que està prescrit en el c. 1421 del Codi de Dret Canònic i en el c. 1087 del Codi de Cànons de les Esglésies Orientals, la Congregació per a la Doctrina de la Fe pot concedir la dispensa del requisit del sacerdot i també del requisit del doctorat en dret canònic.

Art. 16

Cada vegada que l'Ordinari o el Jerarca rebi una notícia almenys versemblant d'un delictes més greu, feta la investigació prèvia, l'ha de presentar a la Congregació per a la Doctrina de la Fe, la qual, si no avoca a si mateixa la causa per circumstàncies particulars, ordenarà a l'Ordinari o al Jerarca de procedir ulteriorment, sense perjudici, si s'escau, del dret d'apel·lar contra la sentència de primer grau només el Tribunal Suprem de la mateixa Congregació.

Art. 17

Si el cas es porta directament a la Congregació sense haver-se fet la investigació prèvia, els preliminars del procés, que per dret comú competeixen a l'Ordinari o al Jerarca, poden ser realitzats per la mateixa Congregació.

Art. 18

La Congregació per a la Doctrina de la Fe, en els casos en què li siguin legítimament presentats, pot curar els actes, salvant el dret a la defensa, si van ser violades lleis merament processals per part de Tribunals inferiors que actuen per mandat de la mateixa Congregació o segons l'art. 16.

Art. 19

Sense perjudici del dret de l'Ordinari o del Jerarca d'imposar allò que s'estableix en el c. 1722 del Codi de Dret Canònic o en el c. 1473 del Codi de Cànons de les Esglésies Orientals, des de l'inici de la investigació prèvia, també el president de torn del Tribunal a instàncies del promotor de justícia, té la mateixa potestat sota les mateixes condicions determinades en els susdits cànons.

Art. 20

El tribunal suprem de la Congregació per a la Doctrina de la Fe jutja en segona instància:

- 1r. Les causes jutjades en primera instància pels tribunals inferiors;
- 2n. Les causes definides en primera instància pel mateix Tribunal Apostòlic Suprem.

Títol II

L'ordre judicial

Art. 21

§ 1. Els delictes més greus reservats a la Congregació per a la Doctrina de la Fe es persegueixen en un procés judicial.

§ 2. Això no obstant, la Congregació per a la Doctrina de la Fe pot:

- 1r. En certs casos, d'ofici o a instàncies de l'Ordinari o del Jerarca, decidir que es procedeixi per decret extrajudicial, del qual tracta el c. 1720 del Codi de Dret Canònic i el c. 1486 del Codi de Cànon de les Esglésies Orientals; això, però, amb el pensament que les penes expiatòries perpètuas siguin irrogades només amb mandat de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.
- 2n. Presentar directament casos gravíssims a la decisió del Summe Pontífex amb vista a la dimissió de l'estat clerical o la deposició junt amb la dispensa de la llei del celibat, sempre que consti de manera manifesta la comissió del delicte i després que s'hagi donat al reu la facultat de defensar-se.

Art. 22

Que el prefecte constitueixi un torn de tres o de cinc jutges per a jutjar una causa.

Art. 23

Si, en grau d'apel·lació, el promotor de justícia presenta una acusació específicament diferent, aquest tribunal suprem pot, com en la primera instància, admetre-la i jutjar-la.

Art. 24

§ 1. En les causes pels delictes de què es tracta en l'art. 4 § 1, el Tribunal no pot donar a conèixer el nom del denunciador ni a l'acusat ni al seu patró si el denunciador no ha donat expressament el seu consentiment.

§ 2. El mateix Tribunal ha d'avaluar amb particular atenció la credibilitat del denunciador.

§ 3. Això no obstant cal advertir que ha d'evitar-se absolutament qualsevol tipus de perill de violació del sigil sacramental.

Art. 25

Si sorgeix una qüestió incidental, el Col·legi haurà de definir la cosa per decret amb la màxima promptitud.

Art. 26

§ 1. Sense perjudici del dret d'apel·lar a aquest Tribunal Suprem, acabada de totes maneres la instància en un altre Tribunal, tots els actes de la causa hauran de ser al més aviat possible transmesos d'ofici a la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

§ 2. Per al promotor de justícia de la Congregació, el dret d'impugnar una sentència comença a partir del dia en què la sentència de primera instància li és donada a conèixer.

Art. 27

Contra els actes administratius singulars emanats o aprovats per la Congregació per a la Doctrina de la Fe en els casos de delictes reservats, s'admet el recurs presentat, en un termini peremptori de seixanta dies útils, a la Congregació Ordinària del mateix Dicasteri, o FERIA IV, la qual jutja la substància i la legitimitat, eliminat qualsevol recurs ulterior del qual es tracta en l'art. 123 de la constitució apostòlica *Pastor Bonus*.

Art. 28

Es té cosa jutjada:

- 1r. Si la sentència ha estat emanada en segona instància;
- 2n. Si l'apel·lació contra la sentència no ha estat interposada dins el termini d'un mes;
- 3r. Si, en grau d'apel·lació, la instància va caducar o s'hi va renunciar;
- 4t. Si va ser emanada una sentència d'acord amb l'art. 20.

Art. 29

§ 1. Els costos judicials s'hauran de pagar segons ho estableixi la sentència.

§ 2. Si el reu no pot pagar els costos, els haurà de pagar l'Ordinari o Jerarca de la causa.

Art. 30

§ 1. Les causes d'aquest gènere estan subjectes al secret pontifici.

§ 2. Qui viola el secret o, per engany o negligència greu, provoca un altre dany a l'acusat o als testimonis, a instàncies de la part afectada o d'ofici, haurà de ser castigat pel torn superior amb una pena adequada.

Art. 31

En aquestes causes, junt amb les prescripcions d'aquestes normes, a les quals estan

obligats tots els tribunals de l'Església llatina i de les Esglésies orientals catòliques, s'han d'aplicar també els canons sobre els delictes i les penes, i sobre el procés penal d'un Codi i de l'altre.

Any Sacerdotal

AUDIÈNCIA GENERAL

del Sant Pare. Dimecres, 30 de juny de 2010

SANT JOSEP CAFASSO

Benvolguts germans i germanes,

Hem conclòs fa pocs dies l'Any Sacerdotal: un temps de gràcia que ha donat i donarà fruits preciosos a l'Església; una oportunitat per a recordar en la pregària a tots els qui han respost a aquesta vocació particular. En aquest camí ens hi van acompanyar com a models i intercessors el sant Rector d'Ars i altres figures de sants sacerdots, veritables llums en la història de l'Església. Com vaig anunciar dimecres passat, avui vull recordar-ne un altre, que destaca en el grup dels «sants socials» del segle XIX a Torí: es tracta de sant Josep Cafasso.

Mereix un record especial perquè fa precisament una setmana se celebrava el 150è aniversari de la seva mort, que es va esdevenir a la capital piemontesa el 23 de juny de 1860, a l'edat de 49 anys. A més, vull recordar que el papa Pius XI, l'1 de novembre de 1924, en aprovar els miracles per a la canonització de sant Joan Maria Vianney i publicar el decret d'autorització per a la beatificació de Josep Cafasso, va unir aquestes dues figures de sacerdots amb les paraules següents: «No sense una especial i benèfica disposició de la divina Bondat, hem assistit a l'aparició de nous astres en l'Església catòlica: el Rector d'Ars i el venerable servent de Déu Josep Cafasso. Precisament aquestes dues formoses, estimades, providencialment oportunes figures se'ns havien de presentar avui; petita i humil, pobre i senzilla, però també gloriosa, la figura del Rector d'Ars; i l'altra formosa, gran, complexa, rica figura de sacerdot, mestre i formador de sacerdots, el venerable Josep Cafasso.» Es tracta de circumstàncies que ens ofereixen l'ocasió per a conèixer millor el missatge, viu i actual que sorgeix de la vida d'aquest sant. No va ser rector com el Capellà d'Ars, sinó que va ser sobretot formador de rectors i de sacerdots diocesans, més encara, de sacerdots sants, entre ells sant Joan Bosco. No va fundar instituts religiosos, com altres sants sacerdots piemontesos del segle XIX, perquè la seva «fundació» va ser l'«escola de vida i de santedat sacerdotal» que va realitzar, amb l'exemple i l'ensenyament, a l'Internat eclesiàstic de Sant Francesc d'Assís, a Torí.

Josep Cafasso va néixer a Castelnuovo d'Asti, el mateix poble de sant Joan Bosco, el 15 de gener de 1811. Va ser el tercer de quatre fills. L'última, la seva germana Marianna, serà la mare del beat Josep Allamano, fundador dels Missioners i les

Missioneres de la Consolació. Va néixer al Piemont del segle XIX, caracteritzat per greus problemes socials, però també per nombrosos sants que es van entestar a cercar-los solució. Aquests sants estaven units entre ells per un amor total a Crist i per una profunda caritat envers els més pobres: la gràcia del Senyor sap difondre i multiplicar les llavors de santedat. Josep Cafasso va fer els estudis de secundària i el bienni de filosofia al col·legi de Chieri, i el 1830 va passar al Seminari teològic, on, el 1833, va ser ordenat sacerdot. Quatre mesos més tard va fer el seu ingrés al lloc que per a ell seria l'única i fonamental «etapa» de la seva vida sacerdotal: l'Internat eclesiàstic de Sant Francesc d'Assís, a Torí. Va entrar-hi per a perfeccionar-se en la pastoral i allí va fer fructificar els seus dots de director espiritual i el seu gran esperit de caritat. L'Internat, de fet, no era només una escola de teologia moral, on els joves sacerdots, procedents sobretot de zones rurals, aprenien a confessar i a predicar; també era una veritable escola de vida sacerdotal, on els preveres es formaven en l'espiritualitat de sant Ignasi de Loiola i en la teologia moral i pastoral del gran bisbe sant Alfons Maria de Liguori. El tipus de sacerdot que Josep Cafasso va trobar a l'Internat i que ell mateix va contribuir a reforçar —sobretot com a rector— era el del vertader pastor amb una rica vida interior i un zel profund en el treball pastoral: fidel a la pregària, compromès en la predicació i en la catequesi, dedicat a la celebració de l'eucaristia i al ministeri de la confessió, segons el model encarnat per sant Carles Borromeu i sant Francesc de Sales i promogut pel concili de Trento. Una felix expressió de sant Joan Bosco sintetitza el sentit del treball educatiu en aquella comunitat: «A l'Internat apreníem a ser sacerdots.»

Sant Josep Cafasso va intentar realitzar aquest model en la formació dels joves sacerdots, perquè ells, per part seva, es convertissin en formadors d'altres sacerdots, religiosos i laics, en una especial i eficaç cadena. Des de la seva càtedra de teologia moral educava a ser bons confessors i directors espirituals, sol·lícits pel vertader bé espiritual de la persona, animats per un gran equilibri a fer sentir la misericòrdia de Déu i, al mateix temps, un sentit agut i viu del pecat. Tres eren les virtuts principals del Josep Cafasso professor, com ho recorda sant Joan Bosco: calma, agudesia i prudència. Estava convençut que on es verificava l'ensenyament transmès era en el ministeri de la confessió, a la qual ell mateix dedicava moltes hores de la jornada; a ell acudien bisbes, sacerdots, religiosos, laics eminents i persones senzilles: a tots sabia dedicar el temps necessari. Va ser savi conseller espiritual de molts que van arribar a ser sants i fundadors d'instituts religiosos. El seu ensenyament mai no era abstracte, basat només en els llibres que s'utilitzaven en aquest temps, sinó que naixia de l'experiència viva de la misericòrdia de Déu i del coneixement profund de l'ànima humana adquirit en el llarg temps que passava al confessor i en la direcció espiritual: la seva era una vertadera escola de vida sacerdotal.

El seu secret era senzill: ser un home de Déu; fer, en les petites accions quotidianes, «el que pugui contribuir a major glòria de Déu i profit de les ànimes». Estimava de manera total el Senyor, estava animat per una fe ben arrelada, sostingut per una pregària profunda i prolongada, vivia una sincera caritat envers tothom. Coneixia la teologia moral, però coneixia també les situacions i el cor de les persones, el bé de les quals procurava, com el Bon Pastor. Els qui tenien la gràcia de ser a prop d'ell es transformaven també en bons pastors i confessors vàlids. Indicava amb

claredat a tots els sacerdots la santedat que es pot aconseguir precisament en el ministeri pastoral. El beat Climent Marchisio, fundador de les Filles de Sant Josep, afirmava: «Quan vaig entrar a l'Internat era un noi entremaliat i esvalotat, no sabia el que significava ser sacerdot, i vaig sortir-ne totalment canviat, plenament imbuït de la dignitat del sacerdot.» A quants sacerdots va formar a l'Internat i després els va seguir espiritualment! Entre ells —com ja he dit— destaca sant Joan Bosco, que el va tenir com a director espiritual durant 25 anys, des de 1835 fins a 1860: primer com a clergue, després com a sacerdot i per últim com a fundador. Totes les decisions fonamentals de la vida de sant Joan Bosco van tenir com a conseller i guia sant Josep Cafasso, però d'una manera ben precisa: Cafasso no va tractar mai de formar en Don Bosco un deixeble «a imatge i semblança seva», i Don Bosco no va copiar en Cafasso; certament, el va imitar en les virtuts humanes i sacerdotals —definint-lo «model de vida sacerdotal»—, però segons les seves aptituds personals i la seva vocació peculiar; un signe de la saviesa del mestre espiritual i de la intel·ligència del deixeble: el primer no es va imposar sobre el segon, sinó que el va respectar en la seva personalitat i el va ajudar a llegir quina era la voluntat de Déu per a ell. Benvolguts amics, aquest és un ensenyament valuós per a tots els qui estan compromesos en la formació i educació de les generacions joves, i també és una forta crida a valorar la importància de tenir un guia espiritual en la pròpia vida, que ajudi a entendre el que Déu vol de nosaltres. Amb senzillesa i profunditat, el nostre sant afirmava: «Tota la santedat, la perfecció i el profit d'una persona es troba a fer perfectament la voluntat de Déu [...]. Feliços seríem si aconseguíssim introduir així el nostre cor dins el de Déu, unir de tal forma els nostres desitjos, la nostra voluntat a la seva, de manera que formin un sol cor i una sola voluntat: voler el que Déu vol, voler-ho en la manera, en el temps i en les circumstàncies que ell vol, i voler tot això únicament perquè Déu així ho vol.»

Però un altre element caracteritza el ministeri del nostre sant: l'atenció als últims, en particular als presos que a Torí, durant el segle XIX, vivien en llocs inhumans i inhumanitzadors. També en aquest delicat servei, dut a terme durant més de vint anys, Cafasso va ser sempre el bon pastor, comprensiu i compassiu: qualitat percebuda pels reclusos, que acabaven per ser conquerits per aquest amor sincer, l'origen del qual era Déu mateix. La simple presència de Cafasso feia el bé: asserenava, tocava els cors endurits per les circumstàncies de la vida i sobretot il·luminava i sotragava les consciències indiferents. En els primers temps del seu ministeri entre els empresonats, sovint recorria a les grans predicacions, a les quals assistien gairebé tots els reclusos. Amb el pas del temps, va privilegiar la catequesi petita, impartida en els col·loquis i en les trobades personals: respectuós de les circumstàncies de cadascú, afrontava els grans temes de la vida cristiana parlant de la confiança en Déu, de l'adhesió a la seva voluntat, de la utilitat de la pregària i dels sagraments, el punt d'arribada dels quals és la confessió, la trobada amb Déu fet per a nosaltres misericòrdia infinita. Els condemnats a mort van ser objecte de cures humanes i espirituals especialíssimes. Va acompanyar al patíbul, després d'haver-los confessat i administrat l'eucaristia, cinquanta-set condemnats a mort. Els acompanyava amb amor profund fins a l'últim alè de la seva existència terrenal.

Va morir el 23 de juny de 1860, després d'una vida oferta totalment al Senyor i consumada pel proïsme. El meu predecessor, el venerable servent de Déu papa

Pius XII, el 9 d'abril de 1948, el va proclamar patró de les presons italianes, i, amb l'exhortació apostòlica *Menti nostræ*, el 23 de setembre de 1950, el va proposar com a model als sacerdots compromesos en la confessió i en la direcció espiritual.

Benvolguts germans i germanes, que sant Josep Cafasso sigui una crida per a tots a intensificar el camí cap a la perfecció de la vida cristiana, la santedat; que recordi en particular als sacerdots la importància de dedicar temps al sagrament de la reconciliació i a la direcció espiritual, i a tots l'atenció que hem de prestar als més necessitats. Que ens hi ajudi la intercessió de la santíssima Mare de Déu, de qui sant Josep Cafasso era devotíssim i a la qual anomenava «la nostra Mare estimada, el nostre consol, la nostra esperança».

SOLICITE NUESTRO CATÁLOGO GENERAL

Martinez
Artículos Religiosos

desde 1928

San Froilán, 22 - 27001 LUGO - ESPAÑA
Tfnos.: 982 242 107 - 982 253 393 - Fax 982 242 107
e-mail: art-martinez@terra.es - www.almacenesmartinez.com

